

ЖЕТА

ЧАСОПИС

6/154 червень 2019

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

Звернення

до духовенства, монашества і вірних Львівської архієпархії у 30-у річницю звільнення Української Греко-Католицької Церкви з-під комуністичного гніту

Доброчесні отці, преподобні ченці та черниці, дорогі моїльники, вірні УГКЦ,

звертаюся до Вас із коротким словом, щоби пригадати дату 30-річної давності виходу нашої Церкви з підпілля, що виповнюється саме цього року. Багатьох з тих, які пережили ті непрості часи і пронесли крізь терня світло віри, вже немає в живих. Натомість зросло нове покоління, яке вже не пам'ятає того періоду історії Церкви, коли для того, щоб могли молитися, збиратися на Службу Божу чи послухати Божої науки, люди ризикували власним життям. Цього року ми хочемо пригадати часи переслідувань, щоб подякувати Богу за те, що ми витривали, і за тих, які витривали. А одночасно хочемо просити сили духа і вогню віри, щоб ними запалити тих, з якими крокуємо тепер дорогою до спасіння.

Святу Церкву заснував Ісус Христос, який запевнив: «... на цій скелі збудую мою Церкву й що пекельні ворота її не подолають» (Мт. 16, 18). Ніхто не може знищити чи припинити існування святої Церкви, тому що це – Божа установа! Так, вірних можуть переслідувати, розправлятися фізично, ув'язнювати, навіть вбивати, але Господньої Церкви ніхто не знищить! Так запевнив Син Божий! Знайшлися люди, які взялися, щоб знищити греко-католицьку Церкву в Україні; їх уже немає, а Церква, Божа установа, діє, продовжує діло спасіння людського роду.

Не хочеться згадувати імен борців проти Бога та ворогів Церкви – більшість вже осуджені справедливим Господнім судом. Радіємо тим, що виявилось немало осіб, вірних Господу, Церкві та своєму народові! Священники, особи чернецого стану, та миряни своєю вірністю Богові та Церкві поклали своє життя у мерзлих землях Сибіру, на півночі Росії, Уралу, Казахстану тощо. Своєю вірністю Богові багато людей освятили свої душі.

Господь освятив своїх людей, бо вони: «... нарут і бичів зазнали та ще й кайданів і в'язниці; їх каменовано, розрізувано пилою, брано на допити; вони вмирили мечем забиті...» (Євр. 11, 36-37). Ісус Христос готує своїх прихильників до вірності Небесному Отцеві у прикрих хвиликах, в строгих випробуваннях, коли в очі заглядає смерть. «Стережіться людей, бо вони видадуть вас синедріонам і бичуватимуть вас по своїх синагогах.

Вас волочитимуть і до правителів, і до царів за мене, щоб свідчити перед ними і поганями» (Мт. 10, 17-18).

Ми теж радіємо вірністю єпископів нашої Церкви, бо коли на наші землі в Україну прийшла комуністична неволя, жоден наш єпископ не зрадив своєї Церкви; вони залишилися вірними, помираючи у в'язницях та таборах. Три, що вийшли на волю – блаженний Миколай Чернецький, блаженний Василій Величковський та слуга Божий Іван Лятишевський – незадовго передали душу в руки Господні, а митрополиту Йосифу Сліпому Господь благословив поза межами України розвинути служіння як доброго пастиря ще 21 рік після звільнення із виправних таборів.

Ми пам'ятаємо подвиги та геройські свідчення вірності Богові наших мирян, чернецтва, священників та єпископів.

Ми вдячні святому отцеві Івану-Павлу II-му за проголошення блаженними наших єпископів, священників, ченців, черниць та вірних, які показалися вірними Богові, mimo ув'язнення та постійного переслідування!

Попри те, що окремі особи з духовних зламалися, стали священниками іншої Церкви, але це не було добровільно. Їх залякували, цькували, шантажували, і Господь найкраще знає людське серце, а вони уже переконалися у Божій правоті.

Хай Господь благословить нашу Церкву, наше духівництво та вірних, у повному обсязі та сопричасті з Римським Архиєреєм, Святішим Отцем!

Будьмо вірні Богові та Церкві гідним християнським життям!

Хай Пресвята Богородиця благословить усіх нас ставати вірнішими її Синові, Ісусові Христові, святій Церкві та нашому Народові!

Христос посеред нас!

† Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський
Дано у Львові
при Архикафедральному соборі св. Юра

Греко-Католицька Церква налічувала перед початком Другої світової війни 2387 парафій і 3,6 млн. вірних, 2352 єпархіальних священників, 31 чоловічий і 121 жіночий монастирі й чернечі дома. Під опікою Церкви діяли Богословська академія, три духовні семінарії, де навчалось 480 студентів.

Москва. 1989 р. Делегація духовенства вимагає від уряду СРСР припинити переслідування і легалізувати УГКЦ. Крайній ліворуч – майбутній Митрополит Львівський Кир Ігор.

Москва. 1989 р. Група вірних УГКЦ проводить акцію у Москві, на Арбати.

Львів. 1989 р. Молебень на площі св. Юра.

Повернення Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського до Львова, 1991р.

Зустріч організаторів святкування 30-ліття виходу із підпілля УГКЦ

11 червня у Львівській духовній семінарії Святого Духа відбулася зустріч організаторів святкування 30-літнього ювілею виходу УГКЦ з підпілля. Очолив зустріч Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський. Участь в обговоренні взяв і Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії. Учасники зустрічі обговорили заходи, присвячені урочистому відзначенню річниці відродження Української Греко-Католицької Церкви, яку святкуємо цього року.

Прес-служба курії Львівської архієпархії

Львівські архиєреї відвідали Нью-Джерсі

2 червня Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Архиєрейську Божественну Літургію у храмі святого Івана Христителю у Ньюарку (Нью-Джерсі, США) у співслужінні Преосвященного владика Володимира, єпископа-помічника Львівської архієпархії, та Преосвященного владика Михайла, єкзарха Одеського, а також священників, які служать на теренах Америки. До спільної молитви чисельно долучилися парафіяни та гості з околиць.

Зі словом проповіді до вірних звернувся Преосвященний владика Володимир, наголошуючи на важливості єдності з Богом: «Неможливо мати знання про Бога чи говорити про Нього, а набагато важливіше бути та розмовляти з Ним. Як вказує євангельська розповідь від Івана, Ісус Христос у своїй Архиєрейській молитві завжди пам'ятав про нас, а згодом віддав за нас життя як найвищий вияв любові. Через своє Вознесіння Він не покидає світ, а продовжує нами опікуватися, хоча не всі це визнають. В історії Церкви зароджувалися ересі, які потребували відповідної реакції. Святкуючи сьогодні неділю Святих Отців, пригадуємо собі подію 1-го Нікейського Собору 325 року. Церква завжди потребує реформ, бо вона не є музеєм. В ній ми прагнемо жити». Владика наголосив на актуальності постійного свідчення вірних в кожний період історії.

Зі словом подяки до архиєреїв звернувся парох храму о. Тарас Свірчук, ЧНІ, наголосивши на важливості цієї урочистої Архиєрейської Літургії для парафіян та гостей храму. При цьому о. Тарас зазначив, що владика походить із родини Згромадження редemptористів.

По завершенні Літургії відбувся спільний обід у підвальному приміщенні храму, а відтак Митрополит Львівський уділив усім присутнім архиєрейське благословення.

Джерело: stjoh-nj.com

Владика Постійного Синоду УГКЦ зустрілися з духовенством Львівської архієпархії

27 травня Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, разом із владиками Постійного Синоду зустрівся із духовенством Львівської архієпархії. Зустріч відбулася в рамках зібрання Інституту постійної формації духовенства ЛА УГКЦ в стінах Львівської духовної семінарії Святого Духа.

Блаженніший Святослав проаналізував Папський Синод на тему молоді, що відбувся в лютому цього року, звернувши увагу на зустріч зі Святішим Отцем, спрямовану на проблему постраждалих від духовенства і монашества.

Глава Церкви акцентував на усвідомленні факту, що світ та вірні дуже стрімко змінюються. Молодь вимагає іншого способу душпастирства, а відтак Церква мусить передумати спосіб проповіді до молоді.

Ще один акцент – роль духовного супроводу як одного із ефективних способів душпастирства і потреба бути поруч із мирянином. Молодь дуже просить, щоби знайшовся той, хто готовий стати поруч.

Папа Франциск говорить про душпастирське навернення. Ми сьогодні можемо

бути в контакті з цілим світом, але людські стосунки стають викривленими. Через це необхідно переосмислити спосіб душпастирства.

Також Блаженніший висловив подяку капеланам за жертвоне служіння у зоні бойових дій. «Ми пишаємося тими священниками, хто сьогодні лишив теплі парафії і поїхав туди, де йде війна!» – зазначив він.

Наостанок Отець і Глава УГКЦ закликав духовенство до натхненного і доброго служіння: «Хочу, щоб моя Церква дала гідне свідчення Христове».

Відтак виступили інші члени Постійного Синоду. Так, Високопреосвященний владика Євген, архієпископ і митрополит Перемисько-Варшавський, розповів про життя у Польщі, про підтримку наших заробітчан.

Високопреосвященний владика Борис, номінований архієпископ і митрополит Філадельфійський, поділився своїм досвідом, а також звернувши увагу на добре і віддане служіння священників Львівської архієпархії.

Преосвящений владика Богдан, єпарх Пармський, розповів про те, що семінарії нашої Церкви найбільші в цілій Європі, і заохотив плекати покликання до священства.

Преосвященний владика Теодор, єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії, наголосив на особливому виклику – справі катехизації, передавання віри.

Преосвященний владика Богдан, секретар Синоду, звернувши погляд на роль архиєрея: «Владика має бути добрим душпастирем душпастирям, адже саме ви маєте дати виховувати ваших парафіян».

Присутнє духовенство також мало можливість поставити актуальні питання членам Синоду. В цьому блоці зустрічі Блаженніший Святослав говорив про поведінку священства в соцмережах, а також про майбутню зустріч архиєреїв нашої Церкви зі Святішим Отцем у Римі, зокрема, про її місію – підтримати, скріпити і розвинути стосунки із Апостольським Престолом. Блаженніший звернувши увагу на те, що ця зустріч з Папою відбудеться для того, щоб інституційно нам допомогти; це безпрецедентна зустріч щодо поваги і підтримки для нашої Церкви.

Прес-служба курії Львівської архієпархії

Митрополит відвідав спільноту УКУ

29 травня Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав із пастирським візитом спільноту Українського католицького університету, де очолив загальноуніверситетську Архиєрейську Божественну Літургію в храмі Софії – Премудрості Божої. Співслужили йому викладачі УКУ.

Львів відвідала делегація з питань капеланства з Нідерландів

В рамках візиту до Львова 28 травня нідерландська делегація з питань капеланства відвідала Гарнізонний храм св. апостолів Петра і Павла. Екскурсію для іноземних гостей провів настоятель храму, голова Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ о. Степан Сус. Священнослужитель наголосив на тому, що Гарнізонний храм є насамперед місцем зустрічі із Господом. Також о. Степан коротко розповів про історію святині, приміщення якої у радянський час було книгозбірнею. Після відвідин храму у конференц-залі на площі Міцкевича відбулася зустріч делегації з капеланами Львівської архієпархії УГКЦ. Учасники події отримали унікальну нагоду обмінятися досвідом, поспілкуватися щодо викликів, які стоять перед капеланами сьогодні.

Нідерландська делегація з військового капеланства, у складі якої перебувають представники Протестантського богословського університету (Амстердам), Міністерства оборони Нідерландів, Тілбурської школи католицького богослов'я та інших відповідних структур, прибула до Львова напередодні, 27 травня.

«Духовна велич Львова»

Владика Володимир взяв участь у Кохавинському відпусті

26 травня в монастирі св. Герарда в Кохавині (сmt Гніздичів) з нагоди 125-ліття собору Покрова Пресвятої Богородиці відбувся великий відпуст. З цієї нагоди було завершено Архиєрейську Божественну Літургію, яку очолив Преосвященний владика Богдан, секретар Синоду єпископів УГКЦ, у співслужінні Преосвященного владика Володимира, єпископа-помічника Львівської архієпархії, та численного духовенства.

Після Літургії біля чудотворного образу Кохавинської Матері Божої відбулася посвята українського народу під покров Пресвятої Богородиці та водосвяття на подвір'ї храму.

Джерело: Фейсбук-сторінка п. Степана Павлішака

Десятиліття Паломницького центру «Рафаїл»

25 травня архієпархіяльний Паломницький центр «Рафаїл» відсвяткував свій десятилітній ювілей. З цієї нагоди Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Архиєрейську Божественну Літургію в Архикафедральному соборі святого Юра. Співслужили йому сотрудники собору та ієреї, що опікуються паломницьким центром.

У слові проповіді Митрополит подякував членам цієї організації за десятиліття відданого служіння, через яке тисячі вірних змогли відвідати численні відпустового місця, зокрема, й Святу Землю, і побажав надалі натхнення у праці.

Відтак відбулося спільнотне святкування в Митрополичих садах, яке відвідав Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії.

Священниче рукоположення військового капелана Львівської архієпархії

9 червня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, звершив Архиєрейську Божественну Літургію в Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла. В часі богослуження владика архиєрей рукоположив у священство диякона Юрія Балуха. Відтак Львівська архієпархія УГКЦ отримала ще одного військового капелана.

Освячення пасторально-соціального центру Папи Франциска в Северодонецьку

12 травня Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, освятив у місті Северодонецьку Луганської області пасторально-соціального центр Папи Франциска Донецького екзархату УГКЦ. Архиєрей звершив Чин освячення парафіяльної каплиці Успіння Пресвятої Богородиці у співслужінні із духовенством Львівської архієпархії та Донецького екзархату. Після освячення у храмі була звершена Архиєрейська Божественна Літургія.

Для завершення головних будівельних робіт та пристосування будинку для

пасторальних потреб Львівська архієпархія УГКЦ залучила один мільйон гривень. Під час 72-ї сесії Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архієпископства УГКЦ, що відбулась 7-8 червня 2016 року, було доручено правлячим архиєреям у співпраці з Благодійним фондом «Карітас України» створити пасторально-соціальні місії на лінії розмежування в Донецькій, Луганській та Харківській областях; кожній єпархії Києво-Галицького Верховного Архієпископства УГКЦ взяти на себе зобов'язання забезпечити функціонування однієї місії. В рамках цієї постанови Львівська архієпархія УГКЦ в особі правлячого архиєрея владика Ігоря взяла під опіку проект створення пасторально-соціального центру в Северодонецьку Луганської області. Слід зазначити, що у зв'язку з окупацією Луганська місто Северодонецьк, що було засноване у 1934 році та згодом отримало назву від місцевої річки Сіверський Донець, на сьогоднішній день виконує функції адміністративного центру Луганської області. Станом на січень 2018 року у ньому проживало 104.503 особи, з яких близько 200 осіб вважають себе віруючими УГКЦ. У місті знаходиться Луганська обласна військово-цивільна адміністрація та інші державні установи. За часи незалежності України тут не було релігійної громади УГКЦ, її створення залишалось на рівні ініціативної групи.

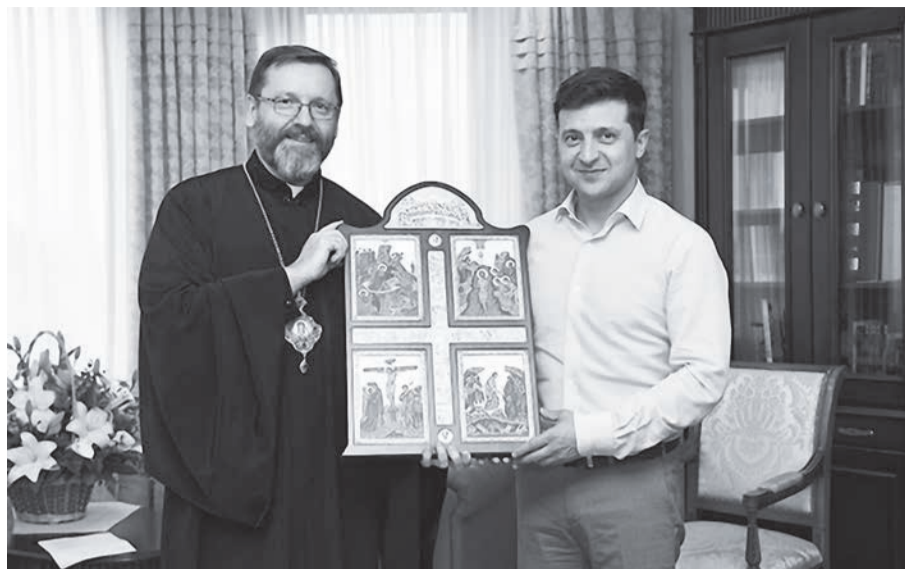
Створення пасторально-соціального центру папи Франциска у Северодонецьку стає ще однією важливою платформою для діяльності УГКЦ в регіоні, зокрема, задоволенню духовних потреб віруючих греко-католиків та сприянню соціальної місії Церкви – підтримки малозабезпечених, в тому числі тимчасово переселених людей і й тих, хто по-особливому відчув на собі жахіття війни.

На початку було кілька ідей, яким чином розпочати діяльність УГКЦ в Северодонецьку. Формат створення у двоповерховому будинку пасторально-соціального центру Папи Франциска в центрі міста (вул. Першотравнева, 26) дозволяє місцевій громаді діяти не лише в рамках парафіяльної каплиці, але й вийти поза межі парафії та йти назустріч тим, хто шукає своєї стежки до Бога. Тому, окрім парафії Успіння Матері Божої, у пасторально-соціальному центрі буде діяти Благодійний фонд «Карітас-Северодонецьк», що вже активно допомагає малозабезпеченим сім'ям, дітям-сиротам, людям, які проживають у так званій «сірій зоні» та й усім потребуючим, незважаючи на їхню релігійну приналежність; пластова станиця «Северодонецьк», яка гуртує довкола себе місцеву молодь, дитячий та молодіжний центри тощо. На сьогоднішній день у Северодонецьку ведуть активну пасторальну та соціальну місію о. Юрій Юрчик – адміністратор місцевої релігійної громади та о. Ігнатій Воловенко – помічник адміністратора.

Блаженніший Святослав запросив Президента України в УКУ

6 травня у резиденції Блаженнішого Святослава при Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві відбулася його зустріч із Володимиром Зеленським. Новообраний президент України привітав Його Блаженство з днем народження та висловив слова пошани до Української Греко-Католицької Церкви за постійну і тривалу духовну підтримку всіх українців у ці складні часи.

Відтак Глава УГКЦ привітав Володимира Зеленського з обранням на президентське служіння, а також виявив до нього великої довіри українського народу. Архієрей запевнив його у відкритості УГКЦ до співпраці на партнерських засадах для добра українського народу та нашої держави.

Під час зустрічі була порушена ціла низка важливих для майбутнього незалежної і соборної України питань і ролі УГКЦ в цих процесах. Було згадано вагому місію Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій у справі збереження релігійного миру, громадську ініціативу «Національний форум «Трансформація України» для здійснення глибинного прагнення нашого народу побудувати європейську Україну, повноправного члена ЄС.

Окремо Блаженніший Святослав згадав про важливість Світового конгресу українців і великої української діаспори в царині підтримки нашої держави на світовій арені, а також про необхідність належної відповіді на виклики гібридної війни, яку країна-агресор веде проти України за допомогою пропаганди та дезінформації.

Глава УГКЦ згадав про проблему масової еміграції молоді з України та роль Церкви не лише в тому, щоб надати належну пастирську опіку емігрантам, а й щоб подбати про їхній зв'язок із Батьківщиною. «Нашою турботою є, зокрема, молодь, яка покидає країну в пошуках якісної європейської освіти. Тому ми хочемо запросити Вас до Львова, до Українського католицького університету, який є сучасним європейським християнським і академічним майданчиком надії для молодих українців», – зазначив Блаженніший Святослав.

Володимир Зеленський подякував архієреєві за те служіння, яке здійснює УГКЦ на окупованих територіях Донбасу та в анексованому Криму, зберігаючи таким чином зв'язок із цими громадянами України та надаючи їм належну опіку. Він також висловив вдячність за привітання, цінні думки та відкритість до співпраці.

На прощання Глава Церкви подарував поважному гостеві книжку про історію Української Греко-Католицької Церкви та ікону дванадцяти найбільших церковних свят.

Департамент інформації УГКЦ

Освітня ініціатива Глави УГКЦ

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав виступає з ініціативою створити державну програму, за якою б вихідці з українських громад з усього світу мали можливість приїхати в Україну на ознайомчий освітній курс з історії та культури України. Про це він повідомив на зустрічі з учителями української школи у Філадельфії. Як приклад Блаженніший Святослав навів Ізраїль, який має спеціальну державну програму, за якою кожен єврей світу за державні кошти може приїхати до Ізраїлю на місячний освітній курс, щоб відкрити своє коріння і налагодити емоційний контакт зі своєю історією, культурою. «Це державна політика, в яку Ізраїль вкладає кошти. Це один зі способів, в який Ізраїль заохочує євреїв повертатися до своєї історичної батьківщини», – відзначив Глава УГКЦ.

Предстоятель пригадав, як нещодавно, у час Великого посту, він зі Всеукраїнською радою Церков і релігійних організацій побував із візитом в Єрусалимі. «Я летів літаком з Києва до Тель-Авіва. Цим літаком летіла також велика група молоді єврейського походження з Харкова. І одна молода дівчина в розмові з іншими сказала: «Як я довго чекала, що нарешті зможу туди поїхати! Тепер я буду знати, хто я така», – розповів він.

«Я б хотів, щоб і наша держава Україна мала таку програму, щоб кожен юнак і дівчина з будь-якої української громади у світі відчували своїм обов'язком, а держава допомогла, приїхати бодай на місячний курс до України і відкрити своє коріння», – наголосив Предстоятель.

Блаженніший Святослав розповів, як одного разу вперше приїхали в Україну, зокрема, до Києва та Львова, вихідці з українських громад Аргентини. «Ви не можете собі уявити, що відбувалося з людьми, з їхнім серцем, з їхньою уявою, коли вони справді могли торкнутися свого коріння. Бо якщо люди не відвідують Музей Голодомору і не усвідомлять собі, що це за кривава земля, якою вони ходять, то самі розмови про геноцид і масовий голод завжди будуть далекими», – підкреслив Глава Церкви.

Департамент інформації УГКЦ

Вперше у «Карітасі» Львова відбувся обмін досвідом на всеукраїнському рівні

15 травня до львівського «Карітасу» з'їхались представники з різних куточків України, щоб побачити, як тут працюють з дітьми і підлітками. Протягом двох днів фахівці проекту «Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю» БФ «Карітас – Львів УГКЦ» ділились своїм досвідом із соціальними педагогами та працівниками БФ «Карітас-Донецьк» у м. Дніпро, БФ «Карітас-Краматорськ», БФ «Карітас-Волинь», БФ «Карітас-Київ», БФ «Карітас Самбірсько-Дрогобицької єпархії», БФ «Карітас-Маріуполь», БФ «Карітас-Запоріжжя». Загалом участь навчанні взяло дев'ять працівників.

Першого дня гості мали можливість не лише теоретично засвоїти нові методи та інструменти в роботі з дітьми шкільного віку, а й познайомитись із підлітками, які відвідують Дитячо-юнацький соціальний центр «Карітасу» по вул. Костя Левицького, 111. На практиці гості побачили, як ефективно діє педагогіка пригод, як будувати команду, як створювати відкрите середовище довіри і простір, де підліткам комфортно. Наприкінці дня відбулось спільне комунікаційне коло разом з підлітками, де кожен мав можливість висловити свою думку і поділитись своїми враженнями.

Наступного дня учасники навчальної програми взяли участь у квесті з city-bound по Львову. Команди отримали завдання і час на його виконання, після чого презентували результати.

У завершальному колі з дорослими учасники зустрі-

чі-тренінгу розповіли організаторам, що нового вони відкрили для себе, що їм найбільше сподобалось і як вони застосовуватимуть набуті знання вже у своїх організаціях. Вони констатували, що праця з підлітками потребує неабияких знань і вмінн, має багато «підводних каменів». Керівник проекту Юлія Герула відзначила, що метод «пригодницької педагогіки» вчить дітей та молодь практичним навичкам комунікації, вмінню долати життєві перешкоди, креативності, впевненості, орієнтації на власні сили та ресурси і покаже їм, що люди відкриті до допомоги. За словами психолога проекту Софії Зотіної, результат «пригодницької педагогіки» підкріплюється щоденними зусиллями, зокрема, заняттями з особис-

тисного зросту, з набуття позитивних навичок, конфліктології, профорієнтації, проведення таборів тощо. Така неформальна освіта, яка передбачає зворотній зв'язок і базується на принципі «рівний – рівному», з часом дає добрі плоди. Учасникам сподобався сам метод педагогіки пригод, який є живим, ненав'язливим і пізнавальним, має розмаїтий арсенал інструментів і вправ, які використовуються. Також усіх вразила вулична робота, досвідом ведення якої ділилися працівники проекту Олександр Пентелейчук та Сергій Майоров.

Слід зазначити, що з дітьми і молоддю, які опинились у складних життєвих обставинах, БФ «Карітас – Львів УГКЦ» працює з 2009 року. Це інноваційний проект, методологія якого є альтернативою на протипагу репресивним методам роботи з дітьми та підлітками. Концепція «Соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю» спрямована на розвиток «м'яких» навичок, як-от комунікація, критичне мислення, аналіз та сортування інформації, висловлення власної думки, побудова стосунків, робота в команді, вирішення конфліктів, публічні виступи. Принципами соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю є комплексність, робота над стосунками, орієнтація на ресурси, потреби та участь, добровільність, відсутність формальностей і гнучкість, сприйняття і конфіденційність.

Любомира БУРКА,
менеджер з комунікацій БФ «Карітас – Львів УГКЦ»

Папа створив Адміністрацію для греко-католиків Казахстану й Центральної Азії

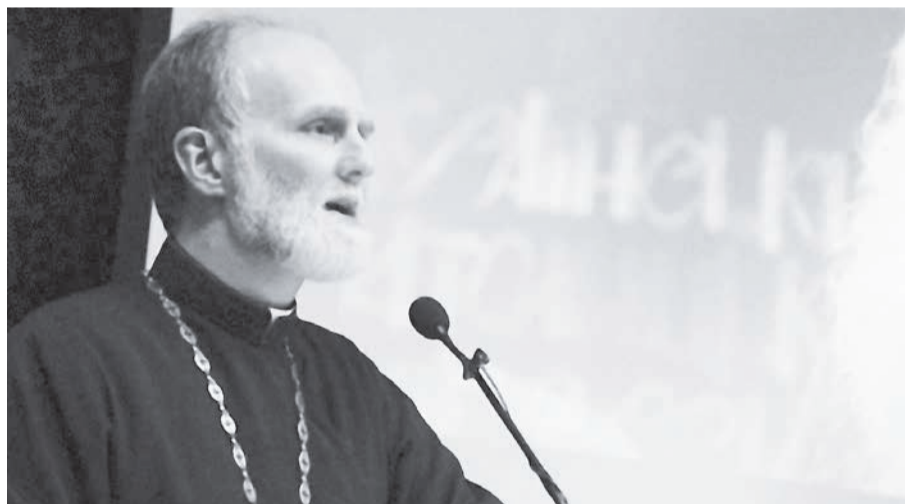

1 червня у Ватикані повідомлено про те, що Папа Франциск створив Апостольську адміністрацію для католиків візантійського обряду в Казахстані та Центральній Азії з осідком в Караганді. Водночас він призначив митрофорного протоієрея Василя Говеру, дотеперішнього Делегата для згаданих вірних, Апостольським адміністратором цієї церковної територіальної одиниці.

Отець Василь Говера народився 11 грудня 1972 року в Івано-Франківську. Після формування в греко-католицькій Люблінській духовній семінарії та навчання в Люблінському католицькому університеті 2 березня 1997 року отримав ієрейське рукоположення та розпочав душпастирське служіння в Казахстані. Від 11 листопада 2002 року призначений Делегатом Конгрегації Східних Церков для греко-католиків у Казахстані та в Центральній Азії.

«Vatican News»

Митрополита Філадельфійського УГКЦ відзначають премією університету Нотр-Дам

Президент Українського католицького університету, Митрополит Борис (Гудзяк) став лауреатом премії американського католицького університету Нотр-Дам (Notre Dame Award). Урочиста церемонія вручення нагороди відбудеться у Львові 29 червня.

Митрополит Борис стане першим українцем, що отримає цю премію. Її присуджують «чоловікам та жінкам, життя та вчинки яких є свідченням відданості ідеалам, яким служить університет: віра, пізнання, освіта, справедливість, суспільне служіння, турбота про нужденних осіб».

За словами віце-президента університету Нотр-Дам Пола Брауна, владіці Борису вирішили присудити премію, зокрема, за його вклад у становлення Українського католицького університету, у тому числі у радянські часи.

Раніше цю нагороду отримували президент США Джиммі Картер та його дружина Розалін, Мати Тереза, північноірландський політик Джон Г'юм, а також засновник спільноти «Ляш-Ковчег» Жан Ваньє.

За матеріалами веб-ресурсу «Твоє місто»

Будівля University of Notre Dame у Саут-Бенді (штат Індіана)

У Перемисько-Варшавській архієпархії провели перший форум монашества

8 червня в духовній столиці василіянської провінції у м. Варшаві відбулася перша зустріч монашества Перемисько-Варшавської архієпархії. Розпочалася вона зі спільної молитви – молебня до Христа-Чоловіколюбця, який очолив тамтешній архієпископ і митрополит Євген Попович. Після молитви всі представники монашества, що діють на теренах Польщі, зустрілися в теплій атмосфері та спільно обговорили поточні питання.

На початку цієї зустрічі о. Петро Кушка, ЧСВВ, синкел монашества Перемисько-Варшавської архієпархії, звернувся з привітальним словом до учасників форуму, наголошуючи на меті й завданнях такої зустрічі. Після цього він запросив до слова о. д-ра Марка Блязу, ТІ, професора Папського богословського факультету святого Анджая Боболі, який своєю доповіддю розкрив головну тему першого монашого форуму «Ви – сіль землі (Мт. 5, 13). Що робити, щоб вона не звітріла?». Доповідач вміло поєднав теорію із практичними прикладами сьогодення, а саме – з викликами і можливостями їх спільно подолати.

Відтак розпочалася жвава дискусія, в якій порушувалися нелегкі питання та проблеми, що з ними зіштовхується сьогоденнє монашество. Під час розмов учасники спільно намагалися знайти відповідь і вирішення, ділячись власними спостереженнями та досвідом.

Після дискусій синкел запросив представників монаших спільнот, які служать у Польщі, представити нарис ознайомлення із притаманною харизмою Чину чи Згромадження, проблемою чи викликами, з котрими змагається їхня спільнота.

Головним підсумком форуму стало – іти там, де потреба, незважаючи на людські амбіції; нести Христа власним стилем конкретного життя в сьогоденних обставинах і таким чином пробуджувати свідомість народу і молоді, що монаше життя – це не «покарання», а можливість кращої посвяти себе Богові, стаючи невивіреною сіллю, яка роз'ятрить кригу невірства та браку і невміння любити.

Департамент інформації УГКЦ

Пам'ять Блаженнішого Любомира вшанували відомі українці

31 травня, з нагоди другої річниці відходу Блаженнішого Любомира Гузара до вічності, у Патріаршому соборі Воскресіння Христового УГКЦ у Києві відбувся вечір пам'яті «Блаженніший наших сердець». Організаторами заходу виступила спільнота «Покоління Любомира».

Як розповіли представники спільноти, 2019 рік – це Рік сім'ї, і саме тому за основу цього вечора пам'яті було взято спілкування Блаженнішого Любомира з матір'ю. Актори з Молодого театру під керівництвом Андрія Білоуса зачитували вибрані листи і всі присутні мали змогу зрозуміти всю побожність, мудрість і любов, в якій зростав Любомир Гузар. Особливістю вечора стало ділення спогадами Юрія Шухевича – однокласника Любомира Гузара, а також прочитання віршів відомим українським поетом Іваном Малковичем. Музичними голосами вечора були хористи Патріаршого собору Воскресіння Христового та семінаристи Київської Трьохсвятительської духовної семінарії УГКЦ, а чарівні ноти скрипки лунали з рук Марти Лабай.

Також наслідники життя Блаженнішого Любомира зазначають: «Людина живе доти, доки живе пам'ять про неї. Двері кriptи відчинені щоденно для нашої з вами молитви та присутності. А, окрім пам'яті, Блаженніший Любомир залишив нам неоціненний скарб у вигляді книг, слів та думок. Нехай вони слугують нам дороговказом на непростій життєвій стежині».

Прес-служба Київської архієпархії

Папа: Не забуваю про Україну, щоб її населення змогло досягнути мир

Святіший Отець не забуває про Україну, намагаючись гуманітарною акцією полегшити її рани, викликані збройним конфліктом. Про це він говорив під час Асамблеї Ради організацій, що допомагають Східним Церквам (ROACO).

Приймаючи 10 червня 2019 року учасників 92-ї пленарної асамблеї Ради організацій, що допомагають Східним Церквам, Папа Франциск, серед іншого, наголосив: «І не забуваю про Україну, щоб змогло досягнути мир її населення, чії рани, викликані конфліктом, я намагався полегшити благодійною ініціативою, якій сприяло багато церковних організацій».

Як відомо, протягом двох років в Україні тривала спеціальна гуманітарна акція «Папа для України», спрямована на допомогу тим, що постраждали від воєнних дій на сході країни або стали внутрішніми переселенцями. Його Святість виділив на неї 16 мільйонів євро – плід збору пожертв у всіх католицьких храмах Європи та його особистої пожертви з власних фондів.

Джерело: vaticannews.va

Папа проголосив блаженними румунських греко-католицьких єпископів

Під час Апостольської подорожі до Румунії Святіший Отець проголосив блаженними сім румунських греко-католицьких ієрархів, які розділили мученицький шлях своєї Церкви.

Переслідування греко-католиків у Румунії з боку комуністичного режиму в 1948 році було одним із найжорстокіших в історії ХХ сторіччя. Перед репресіями в країні налічувалося понад півтора мільйона вірних, а після п'ятдесяти років переслідувань їх стало вдвоє менше. Жертвами цих репресій стали єпископи Валеріу Траян Френціу, Васіле Афтеніе, Іоан Сучіу, Тіт Лівіу Кінезу, Іоан Балан, Александру Русу та кардинал Юліу Хоссу, яких Папа Франциск в останній день Апостольського візиту до Румунії, неділю 2 червня, проголосив блаженними під час Святої Літургії в місті Блаж.

Владика Френціу, Афтеніе, Сучіу, Кінезу загинули мученицькою смертю у в'язниці, іншим трьом вдалося вижити в тюрмах, але вони померли під час примусових робіт на заслання.

Аби зрозуміти мучеництво цих ієрархів, варто коротко пригадати історію Румунської Греко-Католицької Церкви. Кілька століть тому частина ієрархів Православної Церкви Румунії увійшла в повне сопричастя з Католицькою Церквою. Формально унія була довершена в XVIII сторіччі, коли регіон Трансильванії, звільнений від панування Османської імперії, опинився під владою династії Габсбургів. Коли в 1945 році владу в Румунії захопили комуністи, тодішній прем'єр-міністр Петру Гроза намагався обмежити вплив Церкви на суспільство. В його немилість потрапила, насамперед, Католицька Церква, з якою він чинив те саме, що й Сталін з греко-католиками в Україні: розгорнув кампанію дискредитації проти Ватикану й католиків, представляючи їх як прихильників іноземної та імперіалістичної влади, метою якої нібито було вплинути на політичну й соціальну ситуацію в Румунії.

Молитва, єдність та вірність Папі без жодних вагань – такою була відповідь греко-католицьких єпископів Румунії, що привело багатьох із них на шлях мученицької смерті – наслідок продуманої та систематичної стратегії знищення. Комуністична влада почала закривати школи й монастирі, конфіскуючи всю власність Церкви, а в жовтні 1948 року скликано так званий «синод» духовенства, який під приводом перегляду стосунків з Римом насправді мав на меті приєднати греко-католицьку Церкву до православної. Це зібрання не мало ніякої канонічної ваги, бо не було запрошено нікого з єпископів, а деякі священники, що брали в ньому участь, залишили так званий «синод» відразу після того, як дізналися про його справжню мету.

З того часу влада наказала арештувати єпископів, закрити монастирі та віддати їх під контроль Православної Церкви, церковну власність віддати державі, а Секурітате – тодішня таємна поліція – ретельно намагалася зробити все для того, аби не залишилося й сліду від греко-католиків, а тим більше – від їхніх єпископів. Серед тих, хто мученицькою кров'ю засвідчили свою віру, були, власне, сім єпископів. Слід згадати, що з дня арешту єпископів до 25 грудня 1989 року єдиною прилюдною Божественною Літургією, яку могли вислухати вірні, була та, що транслювалася на хвилях Радіо Ватикану.

Vatican News

Папа Франциск: Будьте для дітей посередниками віри, отриманої від батьків

Побачила світ «YOUCAT for Kids» – дитяча версія молодіжного катехизму. Передмову до неї написав Папа Франциск.

«Ввіряю вам «YOUCAT for Kids». Не втомлюйтесь запитувати про свою віру та розповідати про неї. Не залишайтеся нікими, коли ваші діти звертаються до вас із питанням, але завжди знаходьте сили для того, щоби бути посередниками віри, отриманої від своїх батьків. Будьте людським ланцюгом, який з покоління в покоління спричиняється до того, що Євангеліє постійно присутнє в наших родинах, спільнотах та в Церкві», – з такими словами Папа Франциск звертається до батьків у передмові.

YOUCAT – це акронім з англійських слів «Молодіжний Катехизм», який був підготовлений перед Всесвітнім днем молоді, що 2011 року відбувся в Мадриді. В його написанні, під керівництвом Віденського архієпископа кардинала Крістофа Шьонборна, брали участь священники, богослови, катехити та п'ятдесят юнаків і дівчат, що були учасниками спеціальних літніх таборів.

«YOUCAT for Kids» – це новий катехизм для дітей віком від 8 до 12 років, задуманий насамперед як посібник для тих, хто приготується до першого Святого Причастя та Миропомазання. Приготований Австрійською єпископською конференцією та затверджений Папською Радою сприяння новій евангелізації, цей катехизм містить фундаментальні правди віри з Катехизму Католицької Церкви, представлені мовою, доступною для дітей, та супроводжувані відповідним графічним оформленням. Праця написана у формі запитань і відповідей. В ній крок за кроком запропоновано виклад правд віри, який, водночас, і доступний для зрозуміння дітьми, і затверджений Церквою. Далі під кожним запитанням-відповіддю поміщено інші тексти, корисні для поглиблення розуміння вищевказаного. Внизу кожної сторінки – інформація для батьків, катехитів і вихователів, покликана сприяти діалогові між дитиною й дорослим щодо цього аргументу віри.

Vatican News

Папа: Евтаназія та асистоване самогубство – це поразка для всіх

«Winnen of Ieren» («Перемогти або навчитись»). Вона вказувала на відсутність спеціалізованих закладів, де підлітки в її становищі могли б отримати відповідну медичну та психологічну допомогу. Повідомивши через соціальні мережі про своє рішення прийняти смерть, вона пояснювала, що почувається вичерпаною, що вже давно не почувається живою...

«Ми дійшли до трагічного завершення не менш трагічного життя», – зазначає в коментарі для «Vatican News» архієпископ Вінченцо Палья, президент Папської академії «За життя», ввіряючи дівчину та її родичів «в руки Господа Бога, який ніколи нікого не залишає». «Все це, – стверджує він, – ставить велике запитання: хіба можливо, що суспільство не зуміло відповісти на ці почергові прохання про любов, висловлювані серед настільки важких життєвих ситуацій, в яких вона жила? Це велика поразка нашого суспільства, особливо європейського, коли згадаємо, що насамперед країни півночі представляють також розвинуте, благополучне, багате суспільство, але, як це часто, на жаль, трапляється сьогодні, позначене панівною самотністю».

«Vatican News»

Foto: Noa Pothoven Facebook / Instagram

Перед обличчям трагічного завершення життя 17-річної Ноа Потховен в Нідерландах Святіший Отець нагадує, що відповіддю повинен бути супровід страждаючих, не залишаючи їх на самоті.

«Евтаназія та асистоване самогубство – це поразка для всіх. Відповідь, до якої покликані всі ми, полягає в тому, щоб ніколи не залишати того, хто страждає, не здаватися, але заопікуватися та любити, щоби повернути надію», – таке повідомлення Папа Франциск поширив через Твіттер, підносячи молитву за голландську дівчину, яка обрала смерть, звернувшись до відповідних структур з проханням про «спеціалізовану медичну допомогу».

Так звана «солодка смерть» узаконена в Нідерландах з 12 років. Потрібно лише отримати згоду лікаря. Протягом 2017 року таким способом були позбавлені життя понад шість з половиною тисяч людей.

Ноа померла 2 червня вдома, відмовившись певний час перед тим приймати їжу. Ставши жертвою сексуального насильства в 11 та в 14 років, вона потрапила в пастку депресії та анорексії. Свій досвід пережитого жакіття вона описала в автобіографічній книжці

Києвом пройшла багатотисячна хода «Зберегти життя!»

8 червня центральними вулицями столиці пройшла багатотисячна хода на захист прав дітей та сімей. Організатори заходу – Всеукраїнська рада Церков і релігійних організацій, яка вже четвертий рік поспіль збирає громадян з різних куточків України, щоб засвідчити свою просімейну позицію.

У парку ім. Тараса Шевченка після невеликого концерту та свідочств про наро-

дження дітей, учасники сформували колону та вирушили до площі Конституції. Попереду колони йшли представники основних конфесій та деномінацій, депутати та міжнародні посадовці. З гучномовців лунали пісні, присвячені родинам, батькам, подружжю чи Україні, час від часу – короткі звернення представників духовенства.

Метою ходи було привернути увагу суспільства та влади на моральні й духовні основи сім'ї та шлюбу як союзу чоловіка та жінки, які потрібні для гармонійного виховання і здорового розвитку дітей.

На площі Конституції відбувся виступ музичної групи «Кана», після чого слово взяв Предстоятель Православної Церкви України митрополит Епіфаній.

У ході взяли участь глави та повноважні представники Римо-Католицької Церкви, Української Греко-Католицької Церкви, Православної Церкви України, Всеукраїнського союзу Церков ЄХБ, Української церкви християн віри євангельської, Української християнської євангельської церкви, Вірменської Апостольської Церкви, Української вільної церкви християн євангельської віри, Духовного управління мусульман України, Німецької євангелічно-лютеранської церкви України, а також глави і представники інших церков, зокрема з інших областей України.

На завершення учасники ходи приєдналися до спільної молитви за Україну, а в небо діти випустили білосніжних голубів. Далі усі охочі мали можливість насолоджуватись концертом та спілкуванням один з одним.

«Духовна велич Львова»

День молоді Філадельфійської архієпархії

8 червня в рамках тижня молитви, святкування, єдності і місії відбувся День молоді Філадельфійської архієпархії. На свято з'їхалися діти, підлітки та їхні батьки, студенти та молодь з різних куточків США, а також з Канади.

День молоді розпочався з Архирейської Божественної Літургії, яку очолив владика Борис, Митрополит Філадельфійський. «Я бажав би, щоб ви усвідомлювали свою любов до Бога, яка походить від Його любові. Бо коли ви це знаєте, тоді вам нічого боятися і ви можете відважно йти вперед», – звернувся він до присутніх на проповіді. Проповідник нагадав, що апостол Петро був простим рибалкою і часто не розумів засадничих речей, які пропонував Ісус, але силою Святого Духа став інструментом для поширення Доброї Новини.

Митрополит Борис закликав дорослих і дітей відкидати негативізм і неконструктивну надмірну критику. «В нашій українській спільноті є стільки краси і багатства, є віра, пісня, вишивка, естетика. Ми можемо піднятися на Майдан. Однак як часто ми дозволяємо, щоб отрута гадюки, злість і заздрість нас знеохочували. Святий Дух нас підіймає, дає легкість і визволяє».

Звертаючись до молоді, владика Борис наголосив: «Ви не є майбутнє Церкви, ви – її теперішнє».

«Майже всю службу я тримав жезл владика, але зовсім не втомився. Навпаки, це було цікаво», – поділився семирічний Юрко Пітула.

Після обіду учасники Дня молоді розбились на вікові та мовні групи, у яких ділилися своєю вірою, досвідом і переживаннями – від казок і невеличких сценок для наймолодших до серйозних роздумів та розважань для їхніх батьків та експрес-навчання катехизму для підлітків.

Так, Марія Шарон з Пітсбурга розповіла, що для неї основним здобутком Дня молоді було зустрітися з однолітками-однодумцями та поділитися своїм досвідом. «Цей день для мене багато означає. У нас була чудова Літургія і ми могли багато навчитися. І просто приїхати сюди з нашою парафією – це пригода», – зауважила її сестра Марта.

«Від самого початку формування програми привітання нового митрополита Бориса, зустріч дітей та молоді була в центрі нашої уваги. Ми хотіли промовити до сердець наймолодших. І приємно, що більше ніж 300 дітей та молоді відгукнулися на запрошення», – наголосив владика Богдан, єпископ Пармської єпархії.

Особливістю дня стала молитовна процесія околицями катедрі, під час якої учасники відвідали Відпустовий центр святого Джона Ньюмана, латинського архієпископа Філадельфії.

«Церква повинна бути близько до людей, ми маємо відкриватися до Бога і ближніх, до наших сусідів, виходити і ділитися новиною про воскресіння», – так прокоментував вихід у місто Митрополит. Варто зауважити, що тиждень «Від серця до серця» з нагоди початку його служіння мер проголосив також на загальноміському рівні.

У вечірніх розважаннях Митрополит Борис разом із Марічкою та Юрком Худиками з Чикаго, представляючи «людську трійцю», говорив про важливість молитви та радість перебування разом.

День молоді закінчився концертом Брії Блессінг і Тараса Чубая та імпровізованим матчем американського футболу, у якому команди суперників очолювали владика Борис та о. Петро Галадза, директор Інституту Митрополита Андрея Шептицького (Торонто, Канада).

«Це гарний початок, щоб об'єднуватися навколо митрополичого осідку і бути разом, відроджувати зустрічі «від серця до серця», – зауважив владика Богдан Данило.

Прес-служба Філадельфійської архієпархії

Люблінська «ОБНОВА» відсвяткувала свій третій день народження

2 червня Товариство українських студентів-католиків «Обнова» у місті Люблін відсвяткувало свій день народження. Це перше після відродження в 90-х рр. XX ст. товариство, яке діє поза межами України.

Голова цієї молодіжної організації УГКЦ Марія Николишин провела презентацію про мету і діяльність організації, підвела підсумок її роботи впродовж трьох років. «Обнова» – це моя сім'я, це люди, які шукають чогось більшого, шукають Бога. Вони не заціклені на собі, але хочуть допомагати іншим, кожен з нас – це частинка чогось великого, – говорить Марія Николишин. – Наші зустрічі – це не формальність і не зобов'язання. Сюди може прийти будь-хто і він буде почутий: ми вислуховуємо кожну думку та маємо можливість бути почутими. А це вже багато означає».

Після цього учасники провели дискусію про майбутню стратегію розвитку ТУСК «Обнова» у місті Люблін, залучення нових учасників, впровадження нових проєктів та пошук фінансування. Святкування завершилося пікніком у дворі парафіяльного будинку храму Різдва Пресвятої Богородиці у Любліні.

ТУСК «Обнова» – це молодіжна організація УГКЦ, метою якої є згуртувати українську молодь та допомогти їй віднайти себе в сучасному світі, розвивати духовні та патріотичні цінності, «обновити все в Христі». Товариство зародилося в 30-х рр. XX ст. з благословення Праведного Митрополита Андрея Шептицького та Патріарха Йосифа Сліпого. Нині в Україні функціонує шість осередків ТУСК «Обнова» та один Академічний, ще один розвивається в Кракові. У Любліні «Обнова» заіснувала із 28 травня 2016 року Божого при храмі Різдва Пресвятої Богородиці УГКЦ. За час свого існування вона вже встигла реалізувати масу проєктів, серед яких – реколекції, котрі збирають українську молодь зі всієї Польщі. За співпраці з сестрами-служебницями НДМ в Перемишлі Товариство організувало вже 7 турів реколекцій в реколекційному домі «Effata». Серед учасників є студенти та працююча українська молодь, що живе у Польщі, однак приїжджають також учасники з України.

Активісти спільноти запрошують долучатися до цього осередку, брати активну участь у його проєктах та різних ініціативах.

Марія Боровська, «ДивенСвіт»

У Ліллі започатковано спільну французько-українську молитву до Богородиці

25 травня у місті Лілль, що на півночі Франції, українські вірні парафії Покрови Пресвятої Богородиці разом з французькими вірними парафії Notre Dame de la Réconciliation започаткували спільну молитву до Матері Божої.

Громади, що спільно використовують для богослужінь найстаршу каплицю, а також місце паломництва у Ліллі – каплицю Notre Dame de la Réconciliation, – молились про заступництво до Богородиці «двома легенями», – зазначив парох української громади Ліллю о. Ігор Наконечний. – Пресвята Євхаристія у латинському обряді передувала молитві Акафисту».

«Блискучий переклад Акафисту на французьку мову, який зробив André Gouzes, уможливив, щоби франкомовні вірні торкнулись краси і глибини нашої традиції... а поліфонічний спів, у дивний спосіб, відкрив серця й уста до спільної молитви», – додав він.

За матеріалами єпархії св. Володимира Великого у Парижі

Звернення Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архиепископства УГКЦ з нагоди Року сім'ї в Україні

Дорогі в Христі!

З ініціативи Всеукраїнської ради Церков та релігійних організацій цей рік в Україні проголошений Роком сім'ї. Одним зверненням прагнемо вкотре наголосити, наскільки важливими є добро і щастя кожного подружжя та кожної сім'ї для українського народу і для нашої Церкви зокрема. Разом із Папою Франциском можемо ствердити, що сім'я є доброю новиною Бога для людини, яка потребує дороги, щоб вийти із власної самотності та бути щасливою.

Подружжя, як плідна та вірна єдність між чоловіком та жінкою, встановлене самим Творцем. Гідність цієї єдності наш Спаситель відновив у її райській величі та святості і вчинив силою та діянням Святого Духа Святим Таїнством, кажучи: «Що Бог з'єднав, людина нехай не розлучає» (Мт. 19, 6). Наш святий обов'язок – неустанно проголошувати красу і радість подружньої та сімейної любові, з якої ми не тільки походимо, але і якої постійно потребуємо, адже ця любов здатна перетворювати і надалі наш світ, окремі спільноти та осіб. Ми всі розуміємо, як багато благ отримуємо через наші родини. У сім'ї людина народжується і зростає, виховується та формується, здобуваючи безцінний досвід спілкування та життя. Через сім'ю пізнає світ, свій народ, його культуру.

Понад усе ми пам'ятаємо, що подружня пара, яка любить і народжує життя, є справжньою живою іконою Бога у Пресвятій Трійці. Святе Письмо із самих початків дивовижно відкриває нам оцю повноту образу Божого в людині в єдності чоловіка і жінки: «І створив Господь Бог людину на образ свій: чоловіком і жінкою створив їх» (Бут. 1, 26).

Отже, подружжя, за своєю суттю, це спільнота, яка була заснована набагато швидше, аніж усі інші види людських спільнот: суспільства, народи чи держави – і є їх первинною клітиною. Бог створив людину для любові, Він вклав у нас прагнення, щоб любити і бути любимим. Тому чоловік і жінка творять досконалий образ Бога, коли обдаровують одне одного любов'ю. Без любові людина не може жити, розвиватися, втрачає радість, надію, бажання життя, – усе втрачає смак без любові.

На жаль, бачимо, що інституція сім'ї в сучасному суспільстві переживає чимало криз. Зокрема, ідеться про різного роду проблеми, які зачіпають площину християнського подружжя. Такі феномени, як життя у «вільному союзі», розлучення, масова еміграція, здебільшого зумовлена заробітчанством, повторне одруження тощо перетворюються на буденні явища. Внаслідок цього втрачається розуміння, що шлюб є цінністю, а його характеристиками – єдність і нерозривність.

З великою тривогою констатуємо, що Україна посідає одне з перших місць у Європі за кількістю розлучень. Розходяться близько 60 відсотків пар, які обіцяли одне одному любов і вірність, мріяли про щасливе життя. Більша частина цієї статистики припадає на молоді подружжя, які прожили в шлюбі від трьох місяців до трьох років. Найчастіше як причини розлучення вказують морально-психологічні проблеми в порозумінні, алкоголізм та інші залежності. Виникає запитання: чому так стається, що попри бажання щастя, перемагає егоїзм і роз'єднання? При цьому страждають не тільки дорослі, а й невинні діти. За останніми даними, близько ста тисяч дітей України перебувають у закладах інтернатного типу, і з них 92 відсотки мають біологічних батьків.

Кризу в християнському подружжі також спричинює ціла гама інших проблем сучасного суспільства, серед яких варто виділити: різні залежності; фінансово-економічні проблеми; поширення, за висловом св. папи Івана Павла II, культури смерті, що нівелює сімейні цінності, формує контрацептивну ментальність, яка закриває молоді подруж-

жя до народження дітей і продовження роду.

Розділяємо біль і тривогу тисяч сімей, яких болісно торкнувся військовий конфлікт на Сході України. Чимало з них пережили втрату своїх близьких, залишилися без житла, стали переселенцями або отримали важкі тілесні чи духовні каліцтва.

Дорогі в Христі! На цій дорозі Церква сьогодні прагне бути з вами. Адже ми твердо переконані, що від духовно-морального стану сім'ї залежить доля всього народу та держави. Ось чому перелічені загрози для подружжя та сім'ї є великим викликом часу, який наша Церква намагається прийняти із пастирською турботою і відповідальністю. Заповітними і актуальними як ніколи сьогодні для нас є слова патріарха Йосифа Сліпого: «Збережіть, а де її розхитують, оновіть справжню християнську родину, як невгасаюче вогнище життя і здоров'я Церкви і народу!»

Добре пам'ятаємо, що в період атеїстичного свавілля, гоніння та репресій християн віра в нашій Церкві в Україні часто зберігалася саме в середовищі християнських родин, у тих маленьких домашніх церквах. Можна сказати, що Церква вижила, бо живою залишалася віра в родині, де тихо, але переконливо звіщали Слово Боже чи здійснювали Богослужіння та Святі Таїнства, розпізнавали та плекали покликання. Основні правди віри та вірність щоденній молитві передавалися нам у простоті й довір'ї саме від батьків, а особливо від дідухів і бабусь.

Ми справді отримали неоціненний спадок героїчного прикладу родинної віри ціною навіть втрати свободи і мученицької смерті багатьох українців-християн. Це зворушує сумління багатьох сучасних християнських батьків: що я залишу своїм дітям у спадок; чи маю достатньо розуміння, а відтак рішучого бажання жити вірою та передавати її своїм дітям і внукам?

Сьогодні звертаємося до вас, дорогі християнські подружжя. У вас ми бачимо фундамент для збереження і розвитку сімейних цінностей. Якщо немає подружньої єдності, злагоди, довіри, то вся сім'я відчуває нестачу цих життєво важливих елементів радості, любові, затишку в стосунках. Страждає також усе суспільство. Пам'ятайте, що Церква завжди поруч із вами, вона неустанно проголошує, що справжнє щастя у шлюбі без Бога неможливе, у Ньому також наша надія і джерело сили для всіх, кому важко.

У світлі Воскресіння Христового ми віримо, що наш Бог продовжує оновлювати цей світ. Він вклав у нас прагнення любові і щастя не для того, щоб ми перебували у страху, конфліктах і розчаруванні. Господь дарує нам спасіння, щоб врятувати любов між чоловіком та жінкою, щоб наповнити щастям їхніх дітей. Він має силу зробити це з кожним, хто несе у своїй життєвій іс-

торії рани самотності і відкинення, пробує безнадійно вирішити свої справи без Його допомоги. Перше чудо, яке здійснив Господь наш Ісус Христос відбулося на весіллі в Кані Галилейській, коли в молодій парі виникла проблема. Це чудо можливе і сьогодні, особливо коли ми плекаємо в подружжі молитву, вчимося щирого діалогу та відкриті до постійного та безумовного прощення.

Скеруємо наше слово до вас, любі християнські батьки! Нехай ваші діти постійно бачать, як старанно ви плекаєте вдома християнську атмосферу, яким важливим для вас є час спільної сімейної молитви, як щиро ви прагнете самі зростати у вірі через регулярну участь у Таїнствах Сповіді та Євхаристії, заохочуючи до цього всіх членів родини. Прагнемо знову і знову нагадати вам про значення щоденного читання Слова Божого, яке, як навчав митрополит Андрей, «є річчю, що хату освячує і стягає на неї благодать, бо є предметом віри й любові жителів хати. Воно стереже їх перед злом, показує їм дорогу, підносить їх серця до неба, очищує плями їх душ».

Заохочуємо вас замислитися: яким словом наповнені душі дітей у наших домівках? Чи плекаємо ми лагідне і шанобливе та достатнє спілкування всередині подружжя? Чи вчимо наших дітей молитов при іконах і покуттях, замість того щоб замалечку формувати в них уявлення, що предметом поклоніння в сім'ї є великі плазмові телевізори на стінах чи маленькі гаджети в руках. Стараймося, щоб у наших сім'ях ми вчилися слухати одне одного і мали для цього достатньо часу.

Особливу увагу звертаємо на виховання в наших родинах культури спілкування, святкування і відпочинку. Залежність від алкоголю, наркотиків, азартних ігор та інших поневолень приходять у сім'ї найчастіше тоді, коли відсутнє вміння бути разом і розвиватися, служачи одне одному. Діти дуже вразливі до прикладу старших, наслідують батьків. Тому необхідно розвивати в наших родинах творче і безалкогольне проведення дозвілля через спільні походи, цікаві ігри, співи, натхненне проведення часу.

З великою увагою звертаємося до молодих людей. Ви переживаєте особливий і прекрасний час свого життя, коли здійснюєте свої задуми, вибираєте життєвий шлях – здобуваєте фах, готуєтеся створювати сім'ю. Прагнення до самореалізації, великий потенціал, наполегливість дають можливість іти вперед, долаючи труднощі і виклики сучасного суспільства.

Покликання до подружнього життя вимагає від вас розуміння завдань і обов'язків, до яких слід ретельно готуватися ще задовго до одруження. Насамперед ідеться про виховання до відповідальності за щастя іншої особи. Тільки безкорислива і жертвова любов, а не тимчасові почуття визначати-

муть міцність майбутнього шлюбу. Для Церкви важлива кожна пара, що приходить вінчатися. Тому закликаємо вас неспішно і виважено приймати рішення про шлюб. У час перед одруженням не зосереджуйтеся на зовнішніх атрибутах і уникайте поверховості. Перед вами завдання – дозрівати у взаємній любові, дотримуватися чистоти у стосунках, навчитися добре спілкуватися одне з одним і тоді через тривалий процес взаємного пізнання спільно усвідомити мету й основні завдання подружнього стану. Передовсім запрошуємо вас до глибшого духовного життя, до молитви за майбутнього чоловіка чи дружину та до участі в Таїнствах Церкви. Пам'ятайте, що у Вінчанні сам Бог поєднає вас в одне ціле, а від вас залежатиме, щоб ніщо людське вас не роз'єднувало.

Душпастирям нагадуємо про святий обов'язок дбати про духовний стан сімей. По-батьківськи супроводжуйте їх вже з моменту підготовки наречених до подружжя. Пастирська увага хай особливо огортає молоді сім'ї і тих, які переживають певні труднощі чи кризи. Нехай пріоритетними завданнями в оживленні парафії стануть регулярні зустрічі для подружжів і сімей, розвиток природних рухів і творення різного роду простору чи подій у Церкві для зміцнення сімейних уз. У цій святій справі споглядаймо постать блаженного священномученика Омеляна Ковча, який був зразком подружнього життя та служіння родинам.

Не можемо оминати увагою нашої української влади. Прохаємо державних діячів подбати, щоб добро сім'ї було першочерговим питанням у державотворенні та законодавчих ініціативах. Особливо закликаємо звернути увагу на багатодітні сім'ї. Потрібно стежити, щоб у законодавстві України та виховні процеси не впроваджували руйнівних ідеологій, у яких підважується ідентичність сім'ї та особи та які суперечать природному закону і Божому Об'явленню. Просимо державних мужів проявити увагу в прийнятті законів, що визначають і захищають гідність людини від моменту зачаття до природної смерті. Вважаємо, що загрозою для національної безпеки є демографічна криза в Україні, спричинена легким доступом до здійснення абортів та розповсюдження інших методів переривання життя, спрощена процедура розлучень, скорочення приросту населення, а відповідно, старіння нації. Тому так важливо подбати про розвиток національної сімейної стратегії, створюючи для цього відповідні інституції та засоби для її втілення.

Дорогі українські родини! Бажаємо вам щоденно в любові та служінні здійснювати своє благословенне покликання. Церква чуває над вашим добром і молиться словами анафори Василя Великого, звертаючись до Всевишнього: «Подружжя їх у мирі і єдиномислі збережи, младенців вигодує, молодь навчи, старців піддерж, малодушних потіш, розсіяних собери, заблуканих поверни і приєднай до Твоєї соборної і апостольської Церкви; навіжених від духів нечистих звільни, з плаваючими пливи, з подорожніми подорожуй, вдовицям стань на поміч, сиріт захисти, полонених визволи, недужих зціли; тих, що на судищах, і в рудниках, і на засланнях, і на гірких рабських роботах, і в усякій скорбі і нужді, – пом'яни Боже».

Нехай Боже благословення спочиває на тобі, українська родинно, а Мати Божа покриває тебе своїм святим покровом!

Благословення Господнє на вас!

Від імені Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архиепископства УГКЦ

† СВЯТОСЛАВ

Дано при Марійському центрі у Зарваниці, у день Святих рівноапостольних Кирила й Методія, учителя слів'янських, 24 травня 2019 року Божого

Блаженніший Святослав: «Тепер для греко-католиків залишається найскладніше – збудувати Патріархат»

Сьогодні для греко-католиків залишається найскладніше завдання — збудувати патріархат. Про це Глава УГКЦ говорив у Філадельфії, де перебував з офіційним візитом у травні.

Патріарх Святослав взяв участь у відзначенні 45-ліття діяльності товариства українців-католиків “Свята Софія” США. Це товариство робить велику справу у відновленні Патріаршого фонду, який має стати фундаментом для побудови патріархату УГКЦ.

«Важливо, щоб ми всі долучилися до створення патріарших структур, бо без цього неможливо вповні виконати заповіт Патріарха Йосифа», - акцентував першоєрарх. «Я питаю себе і Бога: що означає для нас здійснити нашу місію? Вдивляюся в діла Патріарха Йосифа Сліпого й бачу, що коли він був звільнений зі сталінських концтаборів, то поставив перед собою три завдання, тобто три види втілення Божої премудрості в місії його патріаршого служіння, — зазначив Предстоятель. — Перше завдання — створення інтелектуального центру, зокрема Українського католицького університету імені святого Климента Папи в Римі, віднова студійського монашества і боротьба за патріархат... Це своєрідний духовний заповіт патріарха Йосифа для нас, його нащадків. І це відповідає завданням і місії, яку Господь довіряє нашій Церкві, а через нас промовляє до нашого народу».

Патріарх Святослав пригадав і зусилля свого попередника Блаженнішого Любомира (Гузара) у справі побудови Патріархату УГКЦ:

«Блаженніший Любомир Гузар говорив, що патріархат не є самоціллю, а є на-самперед інструментом (засобом), щоб ми були єдиною і могутньою Церквою, яка відчуває себе єдиною спільнотою і “збирає в розсіянні сущих”, — підкреслив духовний лідер греко-католиків і додав: “Для того, щоб нам успішно будувати патріархат, потрібно піднести нашу Церкву на новий рівень її життя та існування, — рівень комунікації, взаємоповаги і розуміння, спільної відповідальності за долю Церкви і народу».

Окрім цього, у своєму виступі Глава УГКЦ згадав і про теперішні виклики в Україні. Він вважає, що «нам варто будувати патріархат і простягати руку до православних братів для єдності».

Джерело: РІСУ

Блаженніший Святослав закликає вірян продовжувати всенародну молитву щодо справедливих парламентських виборів

Глава і Отець УГКЦ Блаженніший Святослав закликає усіх вірян Церкви продовжувати молитися за чесні та справедливі вибори до Верховної Ради України, а також за Божу мудрість для українського народу. Відповідну заяву він виголосив наприкінці Літургії в Патріаршому соборі Воскресіння Христового в неділю, 2 червня. «Дозвольте мені звернутися до всіх наших священників, монахів і монахинь, а також до всіх вірних нашої Церкви в Україні і на поселеннях. У суспільно-політичній ситуації, в якій тепер є Україна, ми бачимо, що виборча кампанія не завершилася. Перед нами є новий період підготування до парламентських виборів в Україні. Я звертаюся до всіх вірних нашої Церкви продовжувати молитися за чесні та справедливі вибори», — закликав Блаженніший Святослав. — Упродовж року ми молилися щонеділі та на свята «Отче наш» і «Богородице Діво» в цьому намірі. Я дуже прошу всіх вас – не припиняти цієї молитви, а також благаю кожного дня о 21-й годині молитися разом за Україну. Ба більше, кожного дня певна частина нашої Церкви має піст за Україну, бо війна продовжується, народ далі спливає кров'ю, а від наших молитов і християнського свідчення залежить майбутнє України!»

Департамент інформації УГКЦ

«Католицька освіта не лише надає знання, а й забезпечує виховання, що базується на християнській антропології», – Глава УГКЦ

Католицька освіта є «брендом» якості та має великий попит у світі, адже вона відкрита до всіх людей, незалежно від конфесії. Саме католицька освіта може допомогти покращити культуру праці в Україні, зокрема популяризувати затребувану професію, а також допомогти сформувати високоморальні цінності. На цьому наголосив Блаженніший Святослав 30 травня у рамках візиту до Професійного навчального центру імені святого Івана Боско. Тут Глава Церкви мав можливість поспілкуватися з учнями та вчителями, а також відвідав їх навчальні лабораторії.

Передусім архиєрей подякував молоді за старання у навчанні, а вчителям – за їх важливий внесок для зростання юнацтва. Він запевнив, що такий навчальний заклад є унікальним в нашій Церкві та в Україні зокрема.

«В Україні тепер здійснюється освітня реформа. На мою думку, мета цієї реформи – досягнути в державній освіті того ж рівня, який має католицька освіта. Вона особлива тим, що не лише надає фахові знання, згідно з міжнародними стандартами, а й забезпечує виховання, що базується на християнській антропології, тобто ким є та людина, яка навчається. Це важливо, щоб дитина була всебічно розвинутою, отримала якісну освіту, була доброю людиною, а також була готовою до успішного життя в цьому непростому сучасному світі», — вважає духовний лідер греко-католиків.

Глава УГКЦ запевняє, що навчальні заклади такого спрямування є ефективними, бо надають необхідні вміння та навички для розвитку учнів. «Ми бачимо, що випускники таких шкіл успішно складають іспити ЗНО. Таким чином ці заклади мають єдину мету – соціальне служіння нашому народові, зробити доступними якісні стандарти освіти. Нам деколи важко зрозуміти чиновників, які вважають таку освіту приватною. Так, це освіта від церковних структур. Проте вона не є приватною. На мій погляд, державні органи влади повинні змінити своє ставлення до ролі та місця цієї освіти в українському просторі», — переконаний Предстоятель.

Окрім цього, він зазначив, що Центр імені святого Івана Боско не даремно отримав таку назву. Адже свого часу цей священнослужитель з північної Італії бачив те, як діти з соціально незахищених верств населення потребують не лише соціальної опіки, а й допомоги інтегруватися в суспільстві. Ба більше, душпастир гарантував працедавцям чесних, відповідальних і добрих працівників, а також сприяв тому, щоб вихованці отримали соціальний захист.

За словами Блаженнішого Святослава, тепер Україна масово втрачає робочі руки, «тому заклади такого типу допомагають молоді віднайти себе, отримати гідну роботу та хорошу оплату саме в Україні».

«Нещодавно ми отримали інформацію, що на одній із зустрічей освітян в Краматорську саме від освітян Донецької області надійшло прохання до нас відкрити там католицьку школу. Тож ми бачимо суспільний запит. Я сподіваюся, що в Україні кожна Церква послужить спільному благу народу. Ми можемо радо поділитися своїм досвідом і отримати досвід інших в цьому питанні», — підкреслив Предстоятель УГКЦ.

Він додав, що внаслідок сучасних новітніх тенденцій роль вчителя значно змінилася. Зараз вчитель не є основним джерелом інформації; тепер він повинен насамперед вказати правильну дорогу до розвитку, навчити, як орієнтуватися у світі інформації, професії, надати виховання, яке базується на моральних, а не фальшивих цінностях.

Департамент інформації УГКЦ

Він не лякався

130-років від дня народження о. митрата Мирослава Ріпецького

Отець-митрат
Мирослав Ріпецький

13 червня 1889 року у Самборі (Україна) в сім'ї о. Теодора Ріпецького та Марії (з дому Габлінської) народився син Мирослав – майбутній священник УГКЦ, митрат, польовий капелан Української Галицької Армії (у 1919-1920 рр.) просвітянин, журналіст, дослідник історії української культури та історії нашої Церкви, парох Лісок, а після депортаційної акції «Вісла» – парох Хшанова, що на Вармії та Мазурах (Польща).

Початкову школу й гімназію Мирослав Ріпецький закінчив у Самборі. У 1907 році вступив до Львівської духовної семінарії, паралельно вивчаючи теологію у Львівському університеті. Після трирічного навчання у Львові перевівся до Перемиської семінарії і в квітні 1913 року був висвячений владику Костянтином Чеховичем. Перед тим одружився з Євгенією Смуківною – дочкою угринівського пароха о. Семена Смукли. Першими священничими призначеннями отця Ріпецького стали посади вікарія та катехита на парафії у Великих Мостах Жовківського повіту.

На парафії в Великих Мостах отець розгорнув широку діяльність: був головою читальні «Просвіта» і гуртка «Сільський господар», засновником торговельної спілки «Власна поміч» і ощадно-позичкового товариства «Надія». 1918 р. заснував Братство Пресвятої Богородиці і, як

о. Мирослав – капелан (1918 р.)

його провідник, придбав для захоронки сестер-служебниць будинок з городом. Навесні 1919 р. призначений духівником вишколу I-го Галицького корпусу УГА в Кам'янці-Струмиловій, Буську, а згодом Маньківцях Вінницької області. 3 серпня

1919 р. – польовий духівник I-го корпусу УГА, з яким брав участь у воєнному поході від м. Вінниця через Калинівку, Козятин, Бердичів, Брусилів, Ходарків над річку Ірпінь поблизу Києва. У жовтні 1919 р. іменований польовим духівником головного штабу УГА у м. Вінниця.

У 1920 р. о. Мирослав Ріпецький повернувся в Галичину. Від 1921 р. став парохом с. Ліски. Тут ревно дбав про розвиток парафії під релігійним, культурно-освітнім та економічним оглядом. Особливо багато праці вклав у розбудову відпустового місця Сострадання Пресвятої Богородиці в урочищі Білосток коло Лісок. Придбав чотири земельні ділянки, на яких споруджено сповідальниці й будинок для священників-помічників під час відпустових дійств. Заснував Братство Страждущої Матері Божої, відремонтував дерев'яну каплицю й криницю, придбав сім образів Страждань Пресвятої Богородиці – творів авторства видатної художниці Олени Кульчицької, збудував «Хресну дорогу» з 14 капличками.

Отець з дружиною
Євгенією (Смуківною)

Заарештований польською владою 29 червня 1939 року, обвинувачений у приналежності до ОУН. Від концтабору в Березі Картузькій о. Ріпецького врятувало заступництво митрополита Андрея Шептицького.

Навесні 1947 року отця з дружиною в рамках депортаційної акції «Вісла» переселили до Хшанова б. Елку. Поселили їх у будинок колишньої школи, де в одному

Святе Причасття у Хшанові. 1951 р.

із давніх класів отець облаштував каплицю, в якій вже 6 липня 1947 р. відправив першу Божественну Літургію для греко-католиків. Заснована отцем Ріпецьким у Хшанові станиця стала єдиною постійно діючою, й до неї приїжджали переселенці з найдалших місцевостей західної та північної Польщі. Категорично відмовився служити в латинському обряді. Перебував у постійному конфлікті з місцевим Вармінським ординаріатом та Примасом Стефаном Вишинським.

Декретом від 17 жовтня 1958 р. Примас Ст. Вишинський надав отцю Ріпецькому дозвіл виконувати всі душпастирські дії в греко-католицькому обряді (такий самий дозвіл отримали ще 16 інших наших священників).

Окрім душпастирської праці, священник багато часу присвячував письменницькій творчості, написавши понад 40 статей і фейлетонів та близько 20 науково-популярних розвідок з історії Церкви. Помер 29 квітня 1974 р. у Хшанові, де й був похоронений; перепохований у с. Ліски теперішнього Грубешівського повіту.

Про Хшаново та о. митрата Мирослава Ріпецького згадує владика Петро Крик: «На великі відпустові свята (Різдво, Великдень, Зелені свята, св. апостолів Петра і Павла, Успення Пресвятої Диви Марії та інші) до Хшанова прибували сотні, а часом може й тисячі людей. Це була наша Мекка в Польщі. Тому, хто пам'ятає ПНР, можливо, буде важко повірити, але справді так було, що ПКП [польська залізниця] часом добавляла вагонів, часто товарного типу, щоби всі бажаючі змогли приїхати і від'їхати. Тут треба зазначити, що люди приїжджали навіть зі Щецинського та Вроцлавського воевідств (700 кілометрів!). Згодом, коли я душпастирював на тих теренах, я зустрічав цих людей як прихожан. Їхали туди не лише ради того, щоб бути на своїй Божественній Літургії, щоб висповідатися, приступити до Святого Причасття під двома постатями (в польському костелі причащають без вина), послухати Слова Божого рідною мовою, але також ради того, щоб зустрітися з дальшою родиною, знайомими, сусідами з різних сторін, яких розсіяли по різних регіонах Польщі... В Хшанові було багато молитви, тому що люди відчували

таку потребу. Вони мали намолитися на довший час, «на запас», аж до наступної поїздки. Тому, як і личить справжньому відпустовому місцю, з ранніх годин до полудня в каплиці, а також біля польового вівтаря в саду, священники правили часом навіть декілька Святих Літургій з проповіддю. Я, мале тоді хлопчисько, увесь час чув, як сотні вірних гучним голосом співають: «Господи помилуй». Таким чином земля в Хшанові сповнена молитви українських паломників.

Люди прибували на весь день, часом на два дні, ночували і наступного дня, часто рано-вранці, від'їжджали додому. В таких випадках о. митрат Мирослав Ріпецький відправляв для них Божественну Літургію навіть о 4.00 годині ранку, чи трохи пізніше, залежно від потреби. Це приклад пречудової жертвенності цієї надзвичайної людини, справжнього відважного Христового воїна.

У великі свята, наприклад, на Великдень, багато вірян прибувало до Хшанова вже у Великий Четвер, і залишалися там до Великодня, і не раз – на всі три дні Великодня. Разом з Великим Тижнем це загалом 6 днів...».

Після смерті о. митрата Мирослава Ріпецького, а також ще неявної легалізації УГКЦ в Польщі та появи інших греко-католицьких парафій, що стали працювати в місцях поселень, до Хшанова приїздило вже небагато вірян, а й ті тільки з найближчої околиці. Все змінилося після 1989 року й з волі народу геополітичних змін. Комуністична система відійшла у неславне минуле, а греко-католики стали легальним віроісповіданням з власними структурами й власними храмами.

Хшаново відродилося й зайняло належне йому в історії громади місце. Сьогодні це санктуарій, до якого в день празника святих Петра і Павла їдуть сотки вірних, щоби спільно помолитися перед капличкою на прицерковній площі та згадати покійного отця, ревна праця якого в минулі роки сьогодні дає плоди для блага нашої Церкви.

Богдан ТХІР,
головний редактор
часопису «Благовіст»,
Гурово Ілавецьке, Польща

Могила Ріпецьких в Лісках

Марічка Цьомик: «Церква як спільнота людей, відкритих на Бога, буде жити завжди»

Мереживо рим, вільних поезій та сенсів. Все це – про творчість львівської журналістки Марічки Цьомик, яка вже роками працює у прес-службі Львівської архієпархії УТКЦ. Чому у той час, коли з численних соцмереж та медіа лунають твердження, що сучасна молодь відходить від духовного життя та секуляризується, Марічка працює журналістом у релігійній сфері, пише поезію на світоглядні теми та співає в церковному хорі? Про особистий духовний шлях, творчий пошук та інші акценти інтернет-портал «Духовна велич Львова» поспілкувався із цією багатогранною особистістю.

– Марічко, про що ти зазвичай пишеш? Яка тема є головною?

– Якщо дивитися на те, що є написане, то я би розділила це на 3 категорії. Є вірші, які просто походять з якихось переживань, щось філософське, не пов'язане з жодними подіями; є частина віршів, які б я віднесла до інтимної лірики. Іноді поезія – це єдиний спосіб висловити щось таке дуже сокровенне, якого у мене є багато. Я намагаюся свої пережиття конвертувати, а потім люди відчитують щось своє. Є також вірші, які стосуються Бога, і це для мене дуже особлива тема. Частина віршів фактично стали молитвою для мене. Бо у житті бувають різні періоди. У мене були такі моменти, коли молитися дуже важко, навіть просто спілкуватися з Богом. Я взагалі прихильниця такої молитви «своєї». Йдеться про те, щоб не втискати молитву в якісь рамки, а просто говорити з Богом – і з цим теж бувають кризи. Навіть трапляються такі моменти, коли не пишуться вірші. І я так і пишу: «Татуно, мені не пишуться вірші!» Але це дуже допомагає. Ти розумієш, що така молитва і є молитвою, бо це те, що з глибин душі походить. І особливо, перебуваючи на Святоюрській горі, це активізувалося. Бо спів у хорі дає свої плоди, спілкування з різними людьми, зі священниками, пережиття Бога. Практикуючою християнкою я стала тут, коли пішла у хор, почала ходити в інші молодіжні спільноти. Тоді я почала взагалі розуміти служіння Церкви, розуміти Літургію, відчула себе частиною Церкви. І особливий для мене цикл віршів – це молитва. А молитва залишає слід у кожній душі.

– Чому ти співаєш у церковному хорі та пишеш поезію саме релігійного змісту?

– Найперше – це закладено з дитинства. Ти ходиш до церкви і це не обговорюється. І коли потрапляєш із такого середовища в університет, наприклад, то це дуже різкий контраст. Якось так склалося, що перші два курси я ходила до церкви, як зазвичай, але десь на третьому курсі більше прийшла у собор святого Юра – у хор, в «Марійську дружину». В університеті тобі не є так комфортно. Те, що ти так глибоко відчуваєш, не можеш просто сісти і обговорити. Тебе у кращому випадку послухають, а в гіршому – почнуть сміятися. Натомість при соборі св. Юра є молодіжна спільнота, і нехай це 20-30 людей, але це однодумці, це дуже класно. Ти бачиш тут людей, з якими тобі добре.

Коли я прийшла у хор і почала співати, то зрозуміла, як багато є гарної літургійної музики. Це для мене було відкриття. А коли я познайомилася зі священнослужителями, які настільки закохані у Церкву, у її служіння, які з таким захопленням про це розповідають... Це дуже важливий особистий приклад. У навчанні та спілкуванні ти мало-помалу захоплюєшся і заглиблюєшся. Коли пізнаєш глибину, красу, сенс богослужіння,

то справді маєш плід з того, що робиш. Адже участь у хорі надзвичайно багато приносить тобі у духовному сенсі. Ти співаєш христини, шлюбні, і розділяєш радість, духовно збагачуєшся, і це не ймовірний досвід.

У той час у мене з'явився духівник, який мене провадив, і це також стало особливим духовним пережиттям. Адже духівник – це людина, яка тебе розуміє, провадить до Бога і допомагає відкритися на Нього. Ближче переживаєш Бога, починаєш Його відчувати. Мені запам'яталися слова одного дуже хорошого священника про те, що в принципі кожна людська душа шукає Бога, і вона не заспокоюється, поки Його не знайде. Можна дуже багато в житті досягти, бути дуже заможним, але твоя душа ніколи не буде до кінця спокійною, поки ти не знайдеш Бога. І тому я впевнена, що суспільство не покине Церкву ніколи. Церква як спільнота людей, відкритих на Бога, завжди буде жити, бо в усі часи люди шукають Бога. Молодим людям у тому плані насправді дуже важко. Бо і та молодь, котра напозір сучасна, модна, проводить час у різних товариствах, має якісь свої справи, живе повним життям, десь усе ж таки має незаповнену нішу, те прагнення зустрітися з Богом. І я хочу, щоб вони прийшли і зрозуміли, що у Церкві бути класно і не нудно. Це треба просто прийти і розсмакувати. Треба це полюбити і зрозуміти, що Церква – це є місце, де Бог на тебе чекає.

– Марічко, чому ти почала писати поезію? Можливо, натхненням стало саме перебування на Святоюрській горі?

– Для мене Слово дуже різногранне. Я закінчила філологічний факультет, і за роки навчання дійшла до усвідомлення, що Слово – це найбільша матерія, яка взагалі існує. Слово – це найбільше, що людина може осягнути – або навіть і не може. Я працюю у Церкві, спільноті служителів Слова, Логосу, і тут це відчувається. Хотіла б акцентувати на тому, що Слово не є річчю, якою можна оволодіти. Слово є щось, чому можна лише служити. І я щодня зустрічаю людей, які служать Слову, і Слово проростає в них, і вони діляться потім ним і живуть ним. І для мене важливий досвід писати, перебуваючи тут. Це само якось собою виходить на Святоюрській горі.

– Коли ти почала «ділитися» своєю творчістю на віртуальних сторінках Фейсбуку?

– Найактивніше писати блог у Фейсбуці я почала 2015 року, коли до собору св. Юра прибув Нерукотворний образ Ісуса Христа. Тоді було дуже багато емоцій, якими хотілося поділитися – і хотілося писати. Я не знаю, як окреслити той жанр прозового письма. То не є якісь художні твори – то такі якісь особисті роздуми, пережиття: мій досвід, якось переосмислений. Але сам процес написання виглядає досить цікаво. У мене є якась думка, я хочу її написати, пишу-пишу і потім, коли перечитую той текст, розумію, що це зовсім не те, що я хотіла написати. І потім – як люди це читають, як це сприймають індивідуально. Тобто через текст, який ти написала, Господь промовляє до людей своєю мовою. Кожен прочитає щось своє, власні переживання. Це щось дуже неймовірне.

Одного разу так сталося, що наш хор відвідав композитор, твори якого ми співаємо. Він – українець, але живе в Америці. І регент хору каже йому: «Пане Романе, дякуємо за Вашу музику». А він відповідає: «Дякую, але це не є моя музика! Це музика від Бога, просто через мене». І то був дуже важливий досвід. Адже те, що мені вдалося написати, – це Господь дав написати. І мені здається, що

якщо людина чимось справді живе, її це переповнює, то воно не може не вилитися у прозових чи поетичних творах. Поезія потребує більшої майстерності, особливого моменту.

– Який це має бути момент?

– Поезія, якщо ти час від часу до неї звертаєшся, живе з тобою, формується в тобі і змінюється відповідно. Про те, що справді важливе, ти не можеш мовчати. Мені хочеться, щоб вірші справді були гарні, приємні до читання. Надавали якийсь меседж. Також пишу верлібри. Хоча, може, це і не зовсім верлібри, але щось посередині, певний творчий експеримент. Іноді це просто сплеск емоцій, конкретне пережиття, про яке ти хочеш написати.

– А як читачі сприймають вірші? Чи «прочитують» вони ті смисли, які ти вкладаєш у текст?

– Після читання віршів кожен знаходить у них щось своє. І потім хтось читає і каже: «Ой, це настільки мене заторкнуло, я побачила щось настільки своє», – хоча я, як автор, зовсім інші сенси вклала. І це одна з цікавинок письма. Я писала в університеті одну з робіт про інтертекстуальність, і, відповідно, й приходило чимало віршів інтертекстуальних. Мені було цікаво якісь образи, ідеї, алюзії позбирати і по-новому їх осмислити. І у мене є цілі вірші, які, напевно, вимагають детального аналізу. Але на прочитання поезії впливає і те, що ти читала раніше, твій світогляд. Ці образи пов'язуються у ланцюжки. І тоді ти розумієш, що Слово є вічне і неперервне. І ти відчуваєш себе ланкою у цьому. Це стосується всіх трьох моїх поетичних тем і запозичених образів – навіть цитат біблійних, тих, що ми читаємо у богослужінні – наприклад, канон Андрея Критського. Поки що моя поезія – це мій світ і спосіб вираження світу. Я пишу про те, що актуальним є для мене. Це наразі не є якась серйозна лірика на злободенні теми. Без сумніву, кожна людина має дуже багатий внутрішній світ. Письмо – це мій спосіб людям теж висловитися.

Може, це покликання поетів у тому, щоб вони вміли цінувати і приймати талант, який дав Господь. Бо Слово приходить і ословлюється задля людей. І як ми це сприймаємо у Церкві, так само є у цілому світі. Це не тільки священники приходять у світ проповідувати Слово, але всі ми приходимо ділити, розділяти і дарувати Його. В поезії має бути розуміння, що талант даний з якоюсь метою. Це змога залишити слід після себе.

Мене дуже болить і торкає, як люди сприймають мої вірші. Справа не у тому, що я хочу прославитися, а важливо, щоб люди це прочитали, не пропустили це. Папа Франциск каже, що байдужість вбиває, і це найгірше, що може статися з людськими почуттями. Я дуже боюся, що люди будуть байдужі до того, що я

пишу. І тому це іноді зупиняє, – як також і розуміння величини і ваги завдання письменника. Ти маєш бути обережним і пильним, якщо працюєш зі Словом. Ти несеш відповідальність за Слово: ним не можна легковажити, розкидатися, не можна писати просто заради того, щоб писати. Коли твориш, то треба бути дуже пильним. Зараз пишуть дуже багато, на будь-який смак, а ти можеш написати щось особливе, своє. Але треба подумати, наскільки це важливо для тебе і для інших. Треба подумати, що ти можеш сказати для себе і для інших. Можна сісти і римувати, але вірші мають щось нести у собі. Бо я той досвід пройшла, а з часом зрозуміла: коли у меншу кількість слів ти можеш вкласти більше змісту, тим більш майстерною є твоя поезія. Іноді досить кількох рядків. І коли ти читаєш вірш на кілька рядочків, і він тебе зворушує до сліз, то це – поезія. Для кожного це по-різному. Але писати – це особливе пережиття, особливий досвід. Ти можеш написати на листочку, а словами передати – ні.

– Можливо, незабаром у світ вийде твоя поетична збірка?

– Напевно, кожен хто пише, хоче, щоб це прочитали. І, звичайно, я думала про видання збірки. Що для цього потрібно? Напевно, перш за все – зібратися з думками і просто сісти й зробити це. Треба спробувати якось її укласти, щоб хотілося видати. Одна з проблем, що ти завжди думаєш про те, чи це треба і як взагалі видання такої збірки сприймуть. Хоча, без сумніву, я дуже хочу видати поезію. Навіть для себе, бо декілька років тому хористи зробили мені на день народження подарунок: взяли дописи із Фейсбуку й оформили в книжечку. І це було неймовірне відчуття, коли ти бачиш свої слова друковані, а не на екрані. Це просто... Я тоді була у такому захваті і з таким піднесенням! Насправді дуже хочу її видати, хоч у мене й не так багато читачів. Але часто ті, з ким я спілкуюся, просто мені кажуть про те, що треба видати. Мені б хотілося, щоб вірші не загубилися. Хоча мені зараз бракує ідеї, як це впорядкувати краще. Думаю, що це у майбутньому.

– Яким буде твоє побажання для читачів?

– Як людина, яка має відношення до Слова, то скажу так: «Я бажаю читати і писати». Цілком серйозно. Якщо Ви маєте бажання, відчуваєте у собі Слово, то треба сісти і почати писати. На поклик Слова треба відгукуватися. Воно є у кожному, просто резонує по-різному: у комусь – тихіше, у комусь – гучніше, але воно є. Бажаю читачам «Духовної велич Львова» відчути присутність Бога у своєму житті і пізнати себе, наскільки це є можливо.

Ora et labora, або п'ять рівнів молитви Глави УГКЦ

Напередодні національного Дня молитви за Україну, який відзначається 8 червня, Глава УГКЦ Блаженніший Святослав розповів про особисту відповідальність українців, про те, що нас вилікує, навчить поважати одне одного та бути вдячними в інтерв'ю прес-центру організаторів національного Дня молитви.

– У Блаженнішого Святослава, як у Глави Української Греко-Католицької Церкви, чимало обов'язків. Чим для Вас є молитва? Це – щоденний обов'язок єпископа?

– Змістом нашого християнства є життя в любові. Бо хто любить, той живе. Хто не любить, той вже вмер. Коли ми молимося, то переживаємо і висловлюємо свою любов до Бога і до ближнього.

Вершина молитви – це висловити нашу любов до Нього. Хто каже: «Я люблю тебе, Боже», – той глибоко молиться. «Я люблю Тебе не за те, що Ти для мене зробив, наскільки я Тебе можу використати для своїх потреб», – це не є тоді слова любові. Справжня любов – це відкрити серце до Бога як до джерела свого життя.

Коли я звертаюся до Бога своїми словами, то намагаюся пройти п'ять рівнів молитви. Це є п'ять способів, як висловити свою любов до Бога.

Найперше, з чого я розпочинаю свою молитву, – я Богові дякую. Дякую за дар життя, дякую за те, що я можу до Нього говорити, дякую за новий день. Я звертаюся до Нього в подяці як до свого Творця, який дає мені новий шанс.

І дякую за дар спасіння. Дякую Отцеві, що дав Свого Сина, як Свій найбільший дар. В Ньому – прощення гріхів і спасіння. А той дар стає для нас досяжним через дар Духа Святого. Думаю, що з цієї молитви ми маємо розпочинати нашу любовну розмову з нашим Господом Богом.

Наступний етап – це молитва покаяння. Я відчуваю перед собою Божу велич, і тоді відчуваю свою неміч і своє обмеження. Відчуваю Божу святість – тоді усвідомлю свою гріховність. Тоді я благаю у Бога милосердя.

Я не боюся Його, бо знаю, що Він мене дуже любить. Я не маю чого ховати перед Ним – мої немочі, мої гріхи, – Він їх знає! І ця любов у покаянні – це показати правду про себе і виставити її у світло Божої любові.

Наступний крок – третій – це молитва за ближніх, за інших людей. Хто каже, що Бога любить, а не любить свого брата, той неправдомовець. Тому, очевидно, що наступним етапом є молитва за ближнього – як вияв моєї любові. Я хочу до Джерела життя і спасіння принести весь світ, всіх людей! Щоб вони пережили те саме, що у вас хвилину спілкування з Богом переживаю я!

І лише тоді, на четвертому місці, я молюся за себе. За ті потреби, які я маю, ділюся своїми переживаннями, часом, незрозумілими мені обставинами, прошу Господа Бога дати мені зрозуміти, що саме Він від мене потребує, яка Його воля щодо мого життя, до моїх конкретних вчинків. Прошу мудрості, розуму, відваги, щоб свою віру свідчити у своїх справах, щоб мої справи були сповіддю віри в люблячого Бога.

А п'ятий вид молитви, яким я завершую – це молитва прославлення. Бо все те, що ми робимо – наше життя, наша смерть, вся наша істота, – має бути славою Божою тут, на землі, щоб ми колись змогли бути причасниками слави Божої на небесах!

І ось якщо ми у своєму особистому спілкуванні з Богом пройдемо отих п'ять сходинок молитви – молитва подяки, покаяння, за інших, за себе, прославлення, – тоді ми пройдемо той гідний шлях школи любові, якою є справжня молитва.

– Чи бувало так, що Бог дивував Вас своєю відповіддю на молитви?

– Бог завжди мене дивує! Тому що Він завжди перевершує те, про що я прошу. Часом я кажу: «Будь дуже обережним з тим, про що просиш, тому що ти отримаєш все, що просиш, але набагато більше, ніж сподіваєшся!»

Коли не просто промовляємо якісь заведені формули чи формально виконуємо якийсь обов'язок молитви, але коли ми мо-

лимося до Господа щиро, по-справжньому, то відчуваємо, що Він торкається якогось боку мого «я». Бог торкається такої грані моєї істоти, яку я, можливо, до цього часу не розумів і не бачив. Він начебто перевертає все з одного боку на інший. Ніби відкриває мені навстіж для мене моє власне серце! Святий Августин порівнював людське серце з підземними лабіринтами. І ми настільки глибоко можемо бачити в тих лабіринтах, наскільки глибоко їх можна освітлити тим світлом, з яким ми ходимо в підземеллі.

Щось подібне – і в молитві. Так глибоко ми можемо зрозуміти і пізнати навіть свої особисті потреби, як глибоко Боже Слово та благодать Духа Святого освітлить підземні галереї душі, і тоді ми бачимо ті зигзаги, з яких складається моє внутрішнє особисте життя і внутрішній духовний світ. І ось коли Господь Бог справді освітлює ці зигзаги твого серця, допомагає тобі зрозуміти, що ж ти насправді хотів, коли просив те чи інше, ось тоді ми починаємо відчувати той сюрприз, оту велику благодать, що Господь Бог не лише вислуховує нас, наші потреби, а Він прислухається, як б'ється моє серце, і намагається його мені освітлити.

– З часів, коли пролилася перша кров на Майдані, а потім на сході країни, українці почали свідоміше ставитися до молитви, бо «як тривога, – то до Бога!». Але президентські вибори показали «клінічну картину» нашого суспільства – українці, немов ті недолюблені діти, не вміють бути вдячними та поважати полярну думку і право вибору свого ближнього. Як навчити цю націю бути вдячними одне одному і Богові?

– Людина, так само як і суспільство, є дуже мінливою. От ми не можемо раз і назавжди повірити в Бога! Мусимо щодня, кожен наш момент життя, наповнювати Божою присутністю.

Не можна один раз на все життя помолитися. Ні, ми мусимо молитися беззастанно. Саме через те, що коли ми не змінюємося на краще, тоді ми обов'язково стаємо гіршими. Це такий, я би сказав, постійний процес. І тому часом ми маємо періоди піднесення, а часом – періоди занепаду, смутку.

Якщо б з духовного боку можна було поглянути на теперішній момент нашого історичного буття, я б його назвав періодом великого болю. Війна принесла нам рану. Ми є дуже зраненими. І ця рана, можливо, до кінця навіть ще нами не усвідомлена.

Ця рана болить. Ця рана провокує до певної дії. Ця рана провокує нас до того, щоби переосмислити всю нашу історію і наново подивитися, як нам рухатися далі. Я свято переконаний, що будь-яка рана повинна бути загоєна. Всяка рана повинна і може бути зціленою.

Коли ми говоримо про зранену особу, то її перша реакція – це закритися, відмежувати цю рану, щоб ніхто більше не зміг до неї доторкнутися, роз'ятрити, щоб збільшити наш біль. Ось тому ми маємо велику спокусу сьогодні закритися самим в собі. І тому є велика небезпека отакого розпаду суспільства на окремі його фрагменти, окремі групки, окремі особи, які намагаються себе відмежувати від того всього, що діється довкола нас.

Я думаю, що така реакція є зрозумілою, але вона – дуже небезпечна! Ми повинні молитися, тому що Той, Хто може цей біль зцілити, і моє страждання із великого лиха перетворити на великий скарб – це є сила і благодать Святого Духа! Тому я хочу всіх нас заохотити не закриватися у своєму болю, а відкрити цей біль в напрямку до Бога. Не роз'ятрювати біль в напрямку до того, хто провокує мою рану. Не шукати ворога біля мене, але намагатися послужити ближньому.

Я пригадую собі часи Майдану, як молоді дівчата і хлопці спонтанно йшли здавати кров до відділків переливання крові. Запамяталося, як одна дівчина відповідала на запитання журналіста: «А чого ти сюди прийшла, що тебе привело сюди?» А вона каже: «Коли я бачила що діється, то почала дуже страждати. Я зрозуміла, що мушу щось

зробити, інакше я просто зйду з розуму! Тому я прийшла здавати кров».

Ця рана може бути вилікувана, коли я буду служити ближньому. Я би хотів всіх заохотити не замикатися на своєму болю, але вийти в любові до Бога і до ближнього.

Служіння ближньому, солідарність, наша спільна молитва за Україну, спільна боротьба, праця для спільного блага нашого народу, – це є ті ліки, той рецепт, які Господь Бог нам доручає для того, щоб ми могли нашу рану вилікувати, бути успішними, переможними у нашій боротьбі, на нашому шляху. Щоб у нашому спільному домі, в нашій Україні, яку ми любимо, ми всі жили з нашим Богом!

– Американці з 1952 року проводять День молитви за США на державному рівні. Ця країна була заснована на принципах Біблії. А чи потрібен Україні національний День молитви?

– Я думаю, що надзвичайно потрібний! Чому? Ми говорили, що любов – це є серце і душа нашої молитви. Коли ми молимося, ми виявляємо свою любов до Бога. А коли ми молимося за нашу Україну, за наш український народ, тим ми виявляємо свою любов до рідної землі, до своєї країни, до тих людей, які є поруч. Любов до найрідніших. Я вважаю, що любов має бути не кінцевою метою, а причиною, генеруючою енергією усіх наших справ та вчинків. Не можна оцінити власною вигодою чи власним добробутом рівень любові – моєї до батьківщини, чи рівень любові моєї країни до мене. Тому я б хотів, щоб ми молилися всі за Україну саме через те, що це є вияв нашої любові до Бога і до ближнього.

Молитва за Україну може бути тією силою, яка, з одного боку, нас всіх уздоровить, а з іншого боку, – об'єднає, зробить нас сильнішими. Молімося разом за Україну, тому що тим самим ми зможемо висловити ту силу любові до нашої батьківщини. Саме ця любов здатна принести позитивні зміни в усі галузі життя. Нехай любов буде тією великою силою, яка спонукатиме нас до спільної щоденної праці на благо України!

– Той, хто регулярно практикує молитви – особливо за своїх кривдників, чи владу в країні, – той переконається, що чим більше ти молишся, тим менше претензій залишається до об'єкта твоїх молитов. Яким чином українцям усвідомити, що влада несе свою відповідальність, а ми, громадяни, маємо пряму рекомендацію Святого Письма молитися за всі рівні цієї влади?

– У Божому Слові, Священному Писанні, ми бачимо такий образ – Христос каже: «Хто нап'ється тієї води, яку Я йому дам, – йдеться про благодать Духа Святого, – то вона стане в ньому джерелом живої води, і з його нутра потечуть ріки». Це є дуже глибокий опис змісту, сутності, природи християнського буття.

Християнин – це той, хто носить у собі джерело. Християнин – це той, з якого випливає добро, випливає Божо Любов, тому що Господь Бог встановив криницю Якова у серце людини! Така людина радше буде давати іншим все, що має, аніж намагатиметься брати щось. І тому така людина буде

спонтанно молитися за своїх кривдників. Чому? Бо ті кривдники будуть схожими на тих, хто приходять і черпає воду.

І чим більше від мене тієї води забирають, тим більше її витікатиме! І мені байдуже, чи ти мене любиш, чи ти мене ненавидиш. Я тебе люблю, тому що та Любов впливає з мого нутра незалежно від твого ставлення до мене.

Чому я говорю про християнина, як про джерело? Тому що ми знаємо, що в демократичному суспільстві саме народ є джерелом влади. Ось коли ми обираємо нашу владу, то таким чином із джерела впливає наша довіра. Ми делегуємо ту відповідальність за державу, яку ми маємо, певним особам, певним політичним силам, тим, хто, на нашу думку, найкраще зможе виконати те, до чого кличе ота жива вода, яку ми носимо в собі. Це є так само змістом нашої молитви за нашу державу, за нашу владу. Тому що ми не тільки один раз на п'ять років повинні здійснити свою відповідальність за державу, коли обираємо її очільників, але ми повинні повсякчасно відчувати себе відповідальними за те суспільство, в якому живемо.

Кажуть, що чисто не там, де гарно прибирають, а там, де не сміять. Так можна сказати про будь-які інші сфери нашого життя. Ми не будемо засмічувати нашу державу ненавистю, крадіжками, іншими людськими пороками. Наше суспільство буде вільніше від того всього зла. І очевидно, що тоді з кожними виборами, щораз то кращі люди будуть приходити до влади в Україні. Тому я закликаю усіх бути відповідальними за ті вчинки, які ми робимо по відношенню до нашого ближнього, бути відповідальними, коли ми говоримо про вибори, які ми переживаємо у нашій країні, щоб ми брали відповідальність та дбали про довкілля, про екологію. І, зокрема, бути відповідальними, коли будемо оцінювати вчинки тих чи інших представників органів державної влади. Тоді побачимо, скільки ми маємо ще за них молитися! І скільки по дорозі тієї води вони розхлюпали і не донесли до тих місць, де звершують свої державні функції! І такого типу «давання себе», давання тієї живої води правди і добра, з джерела, яким є християнське життя, буде тим життєдайним джерелом успіху, розвитку, щасливого майбуття усієї нашої держави.

Хто любить, той молиться! Тому що в любові він спочатку звертається до Господа Бога. І це спілкування з джерелом нашого життя і нашої любові. Хто любить Україну, той молиться за Україну, тому що він чинить діло любові до своєї рідної Батьківщини, до свого народу.

Якщо ви є справжніми християнами, то молись за Україну! Бо це є найвищим виявом любові до Бога і до ближнього, який ви можете вчинити цим простим, але надзвичайно життєдайним актом. Україна буде, якщо ви за неї будете молитися! Україна буде саме такою, якою ви її зробите своєю молитвою і своєю працею!

Владика Борис (ГУДЗЯК) офіційно очолив Філадельфійську митрополію УГКЦ

Офіційна церемонія інtronізації нового Архієпископа і Митрополита Філадельфійського УГКЦ Бориса (Гудзяка) відбулася 4 червня 2019 року в катедральному храмі Непорочного Зачаття у Філадельфії за участю 50 єпископів зі Східних Католицьких, Римо-Католицької та Української Католицької Церков, понад сотні священників та членів монашеских чинів. Владика Борис став сьомим Архієпископом і Митрополитом Філадельфійської митрополії УГКЦ.

Божественну Літургію з чиним інtronізацій очолили Глава УГКЦ Патріарх Святослав та Апостольський нунцій у США Крістофер П'єр.

Насамперед нунцій від імені Папи Франциска зачитав Декрет про призначення Архієпископа і Митрополита Бориса очільником Філадельфійської митрополії УГКЦ і вручив буллу. «Папа високо оцінює ваш вчений ступінь і віддання служінню УГКЦ. Ваше знання історії та ваша присвята служінню дає нам впевненість, що Ви провадитимете Церкву шляхом примирення і порозуміння», – йдеться у ватиканському документі.

Секретар Синоду єпископів УГКЦ владика Богдан (Дзюрах) зачитав Декрет Глави УГКЦ про проголошення владика Бориса Архієпископом і Митрополитом Філадельфійським УГКЦ.

По цьому новопризначений Митрополит Борис виголосив «спит віри», промовивши молитву «Вірую», а Глава УГКЦ виголосив молитву за успішне служіння нового очільника УГКЦ у США та вручив йому митрополичий жезл – символ управління.

Звертаючись до Митрополита Бориса на урочистій Літургії, Глава УГКЦ наголосив, що вірні США очікують від Церкви оновлення, відродження та свідчення віри: «Ви маєте навчити людей віри в Бога, викинути від рани невірства. Переорієнтуйте людей з різних культур та середовищ у напрямку до Бога, навчіть їх бути собою. Поверніть нашу Церкву у США в серце української громади, навірніть живого Бога в серце сучасної людини. Очікуємо оновлення нашої Церкви у США, осучаснення наших церковних структур, відродження місії Церкви, віднайдіть усіх тих, хто потребує Церкви. Очікуємо співпрацю з нашою Церквою-матір'ю в Україні і світі».

Греко-католиків у США Патріарх Святослав закликав «відкритися до дій Святого Духа, прийняти владу та йти за ним».

«У свободі та мирі віддаюся цьому призначенню. Широ бажаю служити співбратам у єпископстві, духовенстві, монашеству та вірним Філадельфійської митрополії. У 58 років починаю нове життя – це великий Божий дар і священний привілей. Я бажаю провадити архієпархію і митрополію, слухаючи. Це земля, на якій я народився, де був охрищений, де поховані мої батьки. Вірю, що Господь, який голосом Церкви кличе мене до нового служіння, провадитиме і мене, і довірених мені людей, яким я хочу бути насамперед братом, батьком і душпастирем. Мені треба ще багато вчитися», – сказав Митрополит Борис напередодні інtronізації.

3 нагоди інtronізації від 2 до 9 червня у Філадельфії та Вашингтоні відбувалися святкові урочистості під гаслом «Від серця до серця». Це гасло запропонував владика Борис, щоб «так ми спілкувалися, так жили і свідчили про Бога».

«Я розумію, що будуть підйоми й упадки, сприйняття і неприйняття. Але я переконаний, що коли ти любиш людей, коли ти відритий і щирий, коли є розмова «від серця до серця», то Господь працює і люди відкриваються», – наголосив Митрополит Борис.

Нагадаємо, офіційний Ватикан 18 лютого повідомив про те, що Папа Франциск призначив владика Бориса (Гудзяка) Архієпископом і Митрополитом Філадельфійським УГКЦ в США, перенісши його з Паризької єпархії святого Володимира Великого. Філадельфійська архієпархія УГКЦ в США була вакантною відтоді, як 16 квітня 2018 року Папа Франциск прийняв зречення з уряду тодішнього Архієпископа і Митрополита владика Стефана Сороки.

Історія Філадельфійської митрополії сягає 1914 року, коли Папа Пій Х створив ординаріат для вірних східного обряду і призначив владика Сотера Ортинського ординарієм. Перша ж парафія на території архієпархії в Шенандоа була заснована у 1884 році. 1924 року ординаріат піднесли до статусу екзархату, а 1950 екзархат – до статусу архієпархії.

Сьогодні Філадельфійська архієпархія УГКЦ нараховує 13 000 вірних, 62 парафії, 2 місії в штаті Делавер, в східній Пенсильванії, окрузі Колумбія, Меріленді, Нью-Джерсі та Вірджинії. Інші єпархії у складі митрополії – Стемфордська (Коннектикут), св. Миколая в Чикаго (Іллінойс) та св. Йосафата в Пармі (Огайо).

За матеріалами: РІСУ

Блогерка Юлія Сливка: «Я молюся, ходжу до храму і пишу про це в Інстаграмі»

Ім'я відомої блогерки Юлії Сливки у багатьох львів'ян асоціюється саме з текстами на релігійну тематику. Про сакральне публічно вона говорить у соціальній мережі і щоразу її лонгріди збирають сотні читачів. Втім, Юлія не лише пише про Бога, але регулярно буває у храмі, а також співає із чоловіком у хорі. За яких обставин вона почала писати на духовні теми і як вона ставиться до віртуальної «моди на атеїзм»? Про це та більше спілкуємося.

– Юліє, розкажіть, що для Вас означає слово «писати» і як Ви усвідомили, що це – Ваше покликання?

– Письмо раптово стало для мене способом жити. Близько двох років тому я почала писати в Інстаграмі і з того часу щодень я дивлюсь на світ власне крізь призму письма. Як? Я спостерігаю за всім, аби потім про це написати, намагаюсь помічати більше і бути уважною до цього світу. Що важливо – я роблю це мимоволі. Чому? Те, що зі мною відбувається, дуже часто любить стати текстом. Мій Інстаграм-блог – @slyva_jalova_lova – це мій щоденний вербальований досвід життя. Різний досвід; великою мірою – духовний, метафізичний. Чи письмо – це моє покликання? Не знаю. Це звучало б гарно, звісно, але я знаю тільки, що мені нецікаво жити без письма, і те, що я переживаю, коли пишу, емоційно не може замінити ніщо інше. Найбільше за день мене звеселяє думка про те, що зараз я зможу сісти щось писати.

– Чому Ви вирішили писати на релігійні теми? Був якийсь певний поштовх до цього?

– Я ніколи цього не вирішувала. Ці історії народились в Інстаграмі (ще й такому незручному місці!) ненароком, як народжуються всі історії. Вони не сплановані навмисно (та й хто би планував писати про Бога в мережі, де у пріоритеті фешн-фотографії та знімки їжі?). Релігійні тексти не були стратегією чи спеціальним інструментом здобути якийсь умовний успіх, стати завдяки цим історіям іншим, нетиповим блогером чи «білою вороною» (і «білою вороною» бути, до слова, непросто; навряд чи хтось би хотів нею бути з доброї волі). Просто де б я не була, з ким би не була, я є собою. В Інстаграмі – теж. Бог є частиною мого життя, то чому я маю десь від Нього відірватися? Кажу ж – я завжди пишу про те, чим живу і що відчуваю. Великою мірою мій блог – це життя-онлайн. Зараз, наприклад, я пишу дисертацію, і пишу про це в Інстаграмі. Так само з Богом. Я молюсь, ходжу до церкви, співаю з чоловіком в нашому хорі – і пишу про це в Інстаграмі. Все простіше, ніж Ви думаєте.

– Чи була у Вашому житті якась особлива людина (а, можливо, трапились щось особливе), яка допомогла Вам побудувати стосунки з Господом?

– Є така. Мої читачі добре знають, хто це. В мене є історія «Духівник» у п'яти частинах, яку я публікувала в своєму Інстаграм-блозі у лютому 2018 року. Вона багато пояснює. Нехай це стане спонукою прийти до мене і все з'ясувати. Скажу лшню: мій духівник – у спідниці.

– Як, на Вашу думку, знайти серед інформаційного шуму час для духовного розвитку? Чи маєте свій рецепт?

– Ми живемо в час, коли духовно розвиватись можна власне серед інформаційного шуму. Ера технологій може допомагати. От бачите, у тому ж Інстаграмі можна читати ненав'язливі тексти про Бога. Або, наприклад, я знаю отця, що в цій контрверсійній мережі веде прямі ефіри-молитви, і можна помолитись разом із ним. Є чудесно наповнені інтернет-сайти як, наприклад, «ДивенСвіт» чи ваш. Тепер розклад Служб Божих можна дивитись на сайті храмів, то що казати про інше? Нехай інформаційний шум стане не завадою, а інструментом.

– Що б Ви порадили молодій людині, яка зіштовхується з численними викликами сучасності (суб'єктивізмом, атеїзмом, культурним тиском), щоби зберегти свою ідентичність в Бозі та стосунки з Ним?

– Я якраз не дуже давно писала про це пост у блозі, бо сама знаю, про що Ви. Я не люблю радити і не люблю, коли мені щось радять, тому просто поділюся своїм досвідом – раптом він стане комусь цікавим. Після закінчення сільської школи я приїхала до великого міста – до Львова – і вперше побачила, що так, як живемо ми з бабою і дідом у Красному при церкві, живуть не всі. Є ті, що заперечують мою віру, і це їм вдається робити дуже переконливо. Справді, вірити нині не дуже модно. Модно бути агностиками та атеїстами, казати, ніби Бога немає, стверджувати, що ті, хто вірує, – слабкі, бо не здатні брати на себе відповідальність за те,

що відбувається в їхньому житті; каліки, що потребують милости; немічні, що не можуть впоратись самотуж. Але найгірше, що ми з вами можемо зробити – піддатись моді/часу/товариству/обставинам.

Коли я – сільська дитина – побачила у великому місті, що атеїсти мешкають не лише у підручниках з релігієзнавства, а й у Львові, мене це приголомшило, але не зрушило мого світогляду. Мій Бог актуальний і в місті, і в селі, і в віртуальному, і в реальному вимірі. Бог не залежить від обставин, у яких я перебуваю. Бог – зі мною Бог – в мені. Звісно, в еру інформаційних технологій можна казати, ніби Бога немає, але від того Він не перестане бути. Бог не залежить від часу, у який ми живемо, Він – поза часом.

– Ви знаєте, якою є Ваша читачка аудиторія? Хто ці люди переважно?

– Знаю, бо зараз опція статистики профілю в Інстаграмі дозволяє відстежувати все. Мене читають переважно дівчата і жінки (хоч, за статистикою, дівчата і жінки більше читають не лише мене, а й загалом). Левова частка перебуває в діапазоні 21-35 років, хоч є багато читачів, яким за п'ятдесят (так, навіть в Інстаграмі). Підлітків ці тексти не дуже цікавлять, і я розумію, чому. В мене аудиторія, що вже здобула освіту. Але передусім, мені здається, це дуже тонкі і чуйні люди, виховані, – вони завжди дуже зворушливо, обережно та небачено активно коментують ці тексти. Я люблю кожного, без лукавства. Багато з ними спілкуюсь – тільки так можу подякувати їм за те, що витрачають на мене і мої тексти свій час (а його в нас так мало!).

– Ви часто писали, що без читача Ваших текстів не було б. Як Ви вважаєте, що важливіше: писати про те, про що хочеш сказати, чи про те, що хочуть почути?

– Без читача моїх текстів не було б, це так (мабуть, саме тому я дуже ціную його присутність). Мені нецікаво писати, якщо цей текст не прочитають, тому ніколи я не писала у шухляду і вже навряд чи зможу. Думаю, то зле. Так не має бути. Справжньому літераторові байдуже, бо місцевою заради місцевого. Але формат блогу узалежнив мене від миттєвого відклику, коментарів, критики або похвали. Якщо б читач зник, разом з ним зникла б і я. Я не змогла би писати – не бачила б сенсу. Пишу винятково в Інстаграмі, і в цьому полягає небезпека для мого письма, але дуже скоро сподіваюсь вийти поза межі цієї мережі.

Часто співтворцями цих текстів стають читачі. Ми багато спілкуємося – приватно та у коментарях, і читач мимоволі часто подає добру ідею на новий текст, хоч сам про це й не підозрює. Знову важливо – мимоволі! Бо я не вмю писати на замовлення. Часом читач мене просить про щось написати, але мої історії певною мірою є літературними (це інтернет-есеї), а такі не народжуються тому, що хтось цього хоче. Щоб виник будь-який текст, мусить спершу виникнути імпульс. Мусить щось дуже приголомшити, зворушити або що. Ніколи не можеш передбачити, коли це з тобою станеться, тому я сама ніколи не знаю, яким буде наступний текст. Треба тільки на нього чекати. Мені видається, в тому й смак цього письма і для мене, і для читача: воно завжди несподіване.

– Наскільки важливими є тексти про Бога в сучасній українській літературі?

– Скажу зараз крамольну річ: в сучасній українській літературі вони є не більш, і не менш важливими, ніж будь-які інші. Наперед даруйте за навмисну тавтологію, але важливо інше: наскільки ці тексти є важливими для кожного з нас.

Марта РИБАК, «Духовна велич Львова»

В'язничний капелан о. Тарас Мирка: «Щоб змінити в'язня, його потрібно найперше прийняти»

Чи присвятили би Ви своє життя служінню ув'язненим? Адже важко прийняти і полюбити людей, які вчинили тяжкі злочини... Пам'ятаємо, як в останні хвилини свого земного життя Ісус прощає засудженого розбійника. Напевне, саме вміння пробачити і прийняти людей, яких так часто відкидає суспільство, є найвищим виявом Любові. Справжньої. Безкорисливої.

Саме така щирість, як зізнається у розмові в'язничний капелан УГКЦ о.Тарас Мирка, і вразила його найбільше. Від його першої зустрічі з ув'язненими пройшло понад сім років, але й сьогодні він не перестає дивуватися щирій потребі засуджених у духовному рості та спілкуванні.

Поклик

– Коли я пішов вчитися до семінарії, то розумів, що буду на парафії. А от що піду служити капеланом до в'язниці, я собі не уявляв. Але завжди ставив за мету те, що піду служити туди, куди мене покличе Господь. І коли така пропозиція прийшла від о. Андрія Хомишина, то я думав, напевне, одну хвилину і погодився. Спочатку було дискомфортно, але потім таке служіння мені сподобалося. І ось уже восьмий рік я – в'язничний капелан. Чому мені це подобається? Тому що вони мене чекають. Напевне, якби я відчував, що їм не потрібен, то я би не мав охоти. Але кожного разу я від в'язнів чую: «Отче, прийдіть. Не залишайте». Кожного разу, коли приходжу, є Служба Божа і обов'язково сповідь.

Сьогодні в'язничні капелани офіційно оформлені як штатні на основі військового капеланства. Колись я був лише одним. Сьогодні маємо ще одного сотрудника. Впродовж двох років я відвідував кілька установ. Тобто неділя починалася з однієї в'язниці, потім я переїжджав у другу і третю. Сьогодні я служу в 30-ій виправній колонії м. Львова.

Перша зустріч

Пригадую першу зустріч з ув'язненими. Вразило те, що в'язні досить добре ставилися. Вони були чемні й уважні на Службі Божій, хотіли від священника якоїсь поради. Після Літургії було багато спільної розмови. Вони відкриті до порад і спілкування. Зовсім не відчувалося якоїсь перестороги. Пригадую і один курйозний

момент – коли ми вже мали йти із в'язниці, раптово вимкнулося світло, – а це пов'язано із входом і виходом на територію. Тоді я подумав, чи взагалі вийду звідси (сміється).

Спершу важко було тим, що між в'язнями є різні люди. Це чоловіки, які сидять не один рік й іноді можуть навмисне штовхати тебе на якісь кроки. І тому мені потрібно було навчитися сказати їм «ні» у якихось питаннях, якщо, наприклад, це стосувалося якоїсь заборони. Тобто доводилося вчитися добре їх аналізувати і донести їм, що я є тут, щоби молитися з ними, щоб допомогти у духовній сфері.

В'язнів хвилюють різні питання. Багато цікавляться духовною літературою, як правильно молитися. Просять завжди, щоб я приніс хрестиків, вервиць. Просять поради, як вийти зі своїх непростих життєвих ситуацій. Також через тяжкі злочини вони іноді є схильні до суїциду. Буває так, що через свій злочин вони не знають, як далі мають жити. І тут завжди є найважче дати доброї поради.

Побут в'язничного капелана

Кожного разу, коли їдемо, то стараємося принести з собою якісь солодощі або засоби гігієни, церковну літературу. Придбати ці речі мені допомагають у різний спосіб. Проблему створює те, що до в'язнів не пускають волонтерів. Багато мені допомагають отці-редемптористи з храму св.мч. Йосафата. Також стараємося по різних церквах на свята вести якісь збірки. Маємо 5-6 парафій, на яких постійно ведемо збірки на різні потреби. Також є люди-доброчинці, які відгукуються. Одна сім'я придбала нам дуже гарну плащаницю. Інші парафіяни постаралися гарно оздобити її квітами, і в'язні цього року мали можливість приступити до плащаниці у такий спосіб.

У слідчому ізоляторі маємо каплицю. У 30-ій колонії немає такого місця, тому молимося в ідальні на сцені. Кожного разу в'язні виносять престіл; також там є іконостас. Ми хотіли облаштувати каплицю, але на свята на Літургію приходять понад 200 людей, і у каплиці вони не будуть поміщатися, тому ще роздумуємо над цим... Крім того, ми не знаємо, чи завтра якусь із в'язниць не закриють. Бо мали досвід, коли почали облаштовувати каплицю у 48-ій в'язниці, а її закрили. Є в'язні, які

доглядають за порядком і чистотою в каплицях, перуть рушники, прасують.

Капеланство за стінами

Для мене це зовсім інший світ. Це як місто у місті. І хоч ці середовища зовсім різні, однак для деяких в'язнів це як рідний дім. Бо буває так, що в суспільстві вони почуваються нікому непотрібні і часто саме через це вони повертаються у в'язницю знову.

Звичайно, тут є багато своїх законів і правил. Вони ділять себе на різні класи. І у зв'язку із тим виникла одного разу така цікава проблема. Ті, яких вважають вищими, йшли першими до сповіді чи причастя. І навіть у каплиці вони всі стоять по категоріях. Священник же сповідає всіх незалежно від статусу людини. І одного разу вони підійшли до мене з таким питанням, щоб я їх поділив. Я відповів, що не можу цього зробити, бо Ісус Христос прийшов до всіх однаково і не ділив нікого. Моя місія – не ділити, а бути поруч з ними, молитися і разом відчувати присутність Бога, надавати духовну підтримку.

Нести світло

Багато хто мені вже не один раз казав, щоб я полишив ту в'язницю. Дехто зі священників, які служили у такий спосіб, кажуть, що до сьогодні пам'ятають ці звуки клацання замків. Напевне, їм було неприємно. На такі питання я завжди жартома відповідаю: «На мене воно не діє» (сміється).

Кажуть ще часто, що там атмосфера погана, негативу багато, але якщо ти йдеш із добром, несеш світло, то його ніяк не поглине темрява. І ніколи такого не було, щоб я вийшов з в'язниці похмурим чи з поганим настроєм. Бували різні ситуації, але завжди є бажання повернутися і служити їм знову та знову.

За цих вісім років служіння майже нікого не залишилося з тих в'язнів, з якими я починав. Дехто звільнився, інші змінили місце ув'язнення через ротацию. Я завжди починаю все наново. Кожного разу є нові в'язні, погляди, але, попри це, вони все одно чекають. Навіть ті, хто прийшов з іншої в'язниці, часто самі шукають священника. Як налагодити з ними спілкування, завоювати довіру? Просто. Ми молимося. Є поруч. І завжди є відверті. Також за цей час я навчився йти до них першим, а не чекати, коли в'язень прийде до мене. Якщо бачу, то завжди цікавлюся, як він, спілкуюся і так потрохи запрошую на Службу Богу.

Брак любові

Вони зранені і найчастіше це тягнеться з дитинства. Тому саме в Церкві вони і шукають цієї любові й справедливості, адже тут тебе завжди вислухають та приймуть. Напевне, у в'язниці дуже важливо зберегти відчуття того, що ти комусь потрібен. Вочевидь, це загальна потреба усіх людей, але саме у в'язниці людина відчуває себе покинутою і самотньою. Буває так часто, що вона ізольована від світу. Непросто потрапити туди рідним, а часом вони і зовсім відрікаються від таких людей. І в'язень стає ізольований від родини, від суспільства і не має нікого... Хто ж приходять до них із власної волі

кожного тижня? Це священник, брати-монахи, семінаристи.

Цікавим є один в'язень, який постійно молиться за всіх священників, які були у нього на парафії, за Блаженнішого Святослава, Митрополита Ігоря... Приємно бачити, що вони цінують це і знають церковну ієрархію. Згадують священників, які служили у в'язниці попередньо.

Є підтримка й зі сторони керівництва Церкви. Часто наш Митрополит Ігор цікавиться, чи відбуваються Божественні Літургії у в'язницях.

Сповідь ув'язненого

Скажу одне єдине – вони сповідаються щиро. Вони щиро жаліють про злочини, які зробили. Не виправдовують себе, а кажуть: «Так, це сталося. Я це вчинив і визнаю свою провину». І хоч іноді важко вже щось змінити, але вони стараються виправитися. Бувають випадки, коли у в'язниці 50-річні чоловіки вперше йдуть до сповіді та причастя.

Навчати любові і прощеньню

Найперше моя мета, щоб вони мали можливість піти до сповіді. Дати людині можливість покаятися і стати іншою. Також для мене важливо, щоби священник був поруч з ними кожного тижня, тобто регулярно. Навчити Божих заповідей, молитви, сповіді, навчити прощати і любити.

Можливо, з дитинства у них залишились якийсь біль, негатив. Можливо, вони були недолюблені... Однак я несучу їм добру звістку про те, що Бог любить їх! Попри все, що вони зробили, вони мають можливість змінитися і стати кращими.

Приємно, що багато хто з них підтримує зв'язок зі мною і після виходу з в'язниці. Буває так, що і просять заїхати в гості. Навіть одного разу один в'язень кликав мене на святкування ювілею.

Приймати і любити

Хочеться, щоб звичайні люди розуміли, що щоб змінити світ, ми повинні донести в'язням, що вони є потрібними. Найчастіше люди стають агресивними, коли у суспільстві їх не приймають. Це їх знову і знову штовхає на злочин. Тому в'язнів потрібно вчитися сприймати як рівних собі людей і подавати їм руку допомоги. Щоби змінити в'язня, його потрібно насамперед прийняти, а пізніше приходиться розуміння, що Господь любить його так само, як нас.

Мар'яна ЗЕЛЕНЮК,
«Духовна велич Львова»

Загальноцерковному реабілітаційному центру «Назарет» виповнилося 15 років

Спільнота «Назарет» ось уже п'ятнадцять років діє неподалік Дрогобича Самбірсько-Дрогобицької єпархії. Її засновником є благодійний фонд «Карітас» СДЄ УГКЦ. У 2010 році центру було присвоєно статус першого загальноцерковного реабілітаційного центру в Українській Греко-Католицькій Церкві, який надає кваліфіковану допомогу в лікуванні осіб з хімічною та поведінковою залежністю.

Святкування ювілею центру розпочалося Архиерейською Літургією, яку очолив владика Ярослав, єпископ Самбірсько-Дрогобицької єпархії. На богослуженні були присутні родичі молодих осіб, які проходять реабілітацію у «Назареті», працівники «Карітасу», представники спільноти «Наша хата», миряни, відомі політики та представники місцевої влади.

Звертаючись до присутніх під час проповіді, владика Ярослав підкреслив: «Сьогодні ми прибули до нашого реабілітаційного центру «Назарет», щоб дякувати Богові за

п'ятнадцять років Його великої милості, яку Він являє людині. Цей день – це день подяки. Ми дякуємо нашому милосердному Богові, який дав нам гідність стати людиною і відкриває по-особливому для кожного його покликання. Ми дякуємо Богові за всіх працівників нашого соціального служіння. В нашому центрі є дуже важлива пастирська програма – зустріч людини з Богом, адже саме Він може зробити наше життя цілісним».

У програмі свята також були привітання та звернення гостей, благодійний аукціон, екскурсія центром, футбол і концертна програма. На завершення зустрічі директор БФ «Карітас» о. Ігор Козанкевич і директор ЗРЦ «Назарет» Тарас Потурай подякували усім жертводавцям, батькам, волонтерам, працівникам за невтомну працю та підтримку у служінні.

За матеріалами: caritas-ua.org

ЗАГАЛЬНОЦЕРКОВНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР "НАЗАРЕТ"

ДОПОМОГА ЗАЛЕЖНИМ ВІД АЛКОГОЛЮ, НАРКОТИКІВ ТА АЗАРТНИХ ІГОР

ПРОГРАМА ЗРЦ "НАЗАРЕТ" БАЗУЄТЬСЯ НА МОДЕЛІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ ТА ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ ТАКІ ЕЛЕМЕНТИ:

- ☑ ПРОГРАМА "12 КРОКІВ"
- ☑ ГРУПОВА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА ПСИХОТЕРАПІЯ
- ☑ ДУХОВНЕ ЗРОСТАННЯ
- ☑ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЦІННОСТЕЙ
- ☑ АКТИВНИЙ ВІДПОЧИНОК
- ☑ СІМЕЙНА ТЕРАПІЯ
- ☑ ПРАЦЯ З РІДНИМИ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

TEL: 0 (99) 661 66 78

TEL: 0 (63) 554 87 78

TEL: 0 (67) 679 05 06

E-MAIL: RC.NAZARET@UKR.NET

WWW.NAZARET.ORG.UA

ТАК ОЧЕВИДНІ ЧИННИКИ ЯК ІЗОЛЯЦІЯ ВІД ПАТОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗДОБУТТЯ НЕОБХІДНОГО ДОСВІДУ І НАДБАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК, НОВІ ЗНАЙОМСТВА, ПОСТІЙНА ПІДТРИМКА, МОЖЛИВІСТЬ ПРОДОВЖЕННЯ НАВЧАННЯ ПІСЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ КУРСУ - Є ВЕЛИЧЕЗНОЮ ПЕРЕВАГОЮ ЗРЦ "НАЗАРЕТ"

Митрофорного протопресвітера Ярослава Чухнія нагороджено відзнакою святого Юрія

12 травня у храмі Преображення Господа нашого Ісуса Христа міський голова Львова Андрій Садовий привітав пароха храму, митрофорного протопресвітера Ярослава Чухнія

із 65-річчям. Саме ця парафія разом з отцем Ярославом була біля витоків виходу УГКЦ із підпілля, а 30-ліття від цих знаменних подій відзначають цього року. Із цих ювілейних нагод міський голова вручив священнослужителю Почесний знак святого Юрія.

«Майже 35 літ священничого служіння – це найдорожче, що мені Бог подарував. Я молюся за тих, кого Бог мені вручив. Ми, священнослужителі, відчуваємо любов Господа через громаду, спільноту, яка завжди зі щирим серцем відгукується, жертвує у часі у молитві. Щоразу, коли ви тут збираєтеся, щоби молитву чинити, щоби вона була осягнена небом – це найдорожче для священнослужителя. І це є свідомством особливої Божої опіки. Дякую вам сердечню», – сказав ювіляр, о. Ярослав Чухній.

Прес-служба Львівської міської ради

Найточніше вивчення Туринської Плащаниці

скопії та методів рентгенівського сканування. Вперше в історії дослідники перевірили наноскопічні властивості зібраних волокон від Туринської плащаниці (вони вивчали, серед іншого, відображення навколо ніг Ісуса).

Вчені проаналізували також фрагменти полотна, що знаходяться далеко від плям крові. Поглиблений аналіз наночастинок виявив досі невідомі деталі: волокна плащаниці обсіпані креатиніном розміром від 20 до 100 нанометрів, а навколо нього були виділені частинки феритину, тобто оксид заліза, розміром від 2 до 6 нм. Що це означає?

Креатинін є хімічною сполукою, яка знаходиться в м'язах. Його високий рівень крові здорової людини найчастіше є результатом розриву м'язів (наприклад, у результаті травми). Отже, якщо обидві речовини розкидані по всій (!) плащаниці, це означає, що Ісус «був замучений надзвичайно звірським способом», так що його м'язи розірвалися. Знаряддя, яку використовували воїни для катування Христа, були важкими і гострими. З точки зору віри, дуже важко читати (і писати) про це спокійно.

Вчені резюмували: «На волокнах полотна – виключно брутальний сценарій жертви, написаний на наноскопічному рівні». Плащаниця «розповідає жахливу історію». І вони підкреслюють: «Ми отримали цілковите підтвердження цього тільки завдяки новітнім методам атомної мікроскопії в атомарній резолюції».

Переклад Наталії ПАВЛИШИН з aleteia.org

Ісуса катували надзвичайно звірськими способами – так, що його м'язи розривалися. Це підтверджують дослідження, які провели в трьох центрах.

«Тканина, якою за традицією обгорнули тіло Ісуса після розп'яття, вступила в контакт з кров'ю людини, яка померла внаслідок багатьох важких і травматичних ударів», – написали дослідники з Інституту кристалографії в Барі, з Istituto Officina dei Materiali в Трієсті і на кафедрі промислового будівництва університету Падуї. Вони опублікували свої останні дослідження з Туринської плащаниці в престижному американському науковому журналі «Plos One». «Людина, чия форма відбилася на плащаниці, стала жертвою жорстоких катувань перед смертю», – пишуть дослідники.

Це не перше дослідження плащаниці, адже вона – чи не найретельніше проаналізована реліквія у світі. Протягом декількох десятиліть різні вчені роздумували над походженням матеріалу, над виникненням образу самого Ісуса. Наприклад, Баррі Шорц, американський учений, який вивчав плащаницю майже 40 років, довів, що жодна людська техніка не може досягти цього ефекту. Тому образ не є роботою художника, адже тканина містить гемоглобін.

Інші фахівці задавали питання, наприклад, чому кров на плащаниці була червоною, адже після травми кров швидко застигає і стає коричневою. Тут було доведено, що страсті Христа тривали 18 годин; увесь той час Він нічого не пив, тож його кров отримувала частинки білірубіну з печінки, від чого залишилася червоною.

Але питання продовжували виникати, гіпотези множилися. І лише зараз вчені з Трієста, Барі і Падуї вперше вивчали плащаницю «на такому глибокому рівні». Експерименти проводилися з використанням новітньої електронної мікро-

Вітаємо ювілярів!

У липні-серпні святкують ювілей:

- 25-річчя священства – о. Євген Колосок (30.07)
- 20-річчя священства – о. Володимир ПИРИГ (04.07)
- 10-річчя священства – о. Володимир КОБІЛІНЕЦЬ (05.07)
- 10-річчя священства – о. Володимир Мошчак (28.07)
- 10-річчя священства – о. Роман ДОВГАНЬ (06.08)
- 10-річчя священства – о. Павло Цьвюк (09.08)
- 5-річчя священства – о. Андрій Химчук (07.08)
- 5-річчя священства – о. Назарій Мисяковський (27.08)

- 80-річчя уродин – о. Богдан ЧАБАН (02.07)
- 60-річчя уродин – о. Михайло Тимків (19.07)
- 60-річчя уродин – о. Юрій АВВАКУМОВ (06.08)
- 50-річчя уродин – о. Іван СТОЦЬКИЙ (17.07)
- 50-річчя уродин – о. Володимир ПЕНЦАК (13.08)
- 45-річчя уродин – о. о. Олег ПАНЧИНЯК (09.07)
- 45-річчя уродин – о. Юрій КОЛАСА (29.07)
- 45-річчя уродин – о. Михайло ГАРВАТ (11.08)
- 45-річчя уродин – о. Тарас БОРОВЕЦЬ (28.08)
- 40-річчя уродин – о. Тарас БУБЛИК (03.07)
- 40-річчя уродин – о. Олег ОСТРОВСЬКИЙ (23.07)
- 40-річчя уродин – о. Ігор МИКУШ (31.08)
- 35-річчя уродин – о. Павло ДРОЗДЯК (06.07)
- 35-річчя уродин – о. Павло Цьвюк (17.07)
- 35-річчя уродин – о. Володимир ПІДГІРНИЙ (22.07)

«Унікальний
Реколекційно-відпочинковий
Центр Львівської Архієпархії УГКЦ»

Світлиця
Реколекційно-Відпочинковий Центр

Львів-Брюховичі,
вул. Широка, 4

SVITLYCIA.ORG.UA | (380-32) 244-81-02

Увага! Наступний номер «Мети» вийде у вересні.

Свідectво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів
посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
Заступник редактора:
Олена КУНИНЕЦЬ
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і
редагувати матеріали. За достовірність фактів відпо-
відає автор.

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і
відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються. Ре-
дакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____